

ОКРЕМІ ПИТАННЯ СПІВРОБІТНИЦТВА ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
(частина перша)

2024

видання українською мовою

**ОКРЕМІ ПИТАННЯ
СПІВРОБІТНИЦТВА
ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД
В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ**

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
(частина перша)

2024

Рада Європи

*Inter-municipal co-operation under martial law.
Methodological recommendations (part one)*

*Окремі питання співробітництва
територіальних громад в умовах воєнного стану*

Методичні рекомендації (частина перша)

*Погляди, викладені в цій роботі, є
відповідальністю його авторок і можуть не
співпадати з офіційною політикою Ради Європи.*

Авторський колектив:

Віра КОЗІНА, консультантка Програми Ради Європи «Посилення доброго демократичного врядування і стійкості в Україні»

Анастасія СЕРБІНА, консультантка Програми Ради Європи «Посилення доброго демократичного врядування і стійкості в Україні»

Тетяна СТАНКУС, консультантка Програми Ради Європи «Посилення доброго демократичного врядування і стійкості в Україні»

Загальне рецензування:

Віра КОЗІНА, консультантка Програми Ради Європи «Посилення доброго демократичного врядування і стійкості в Україні»

Відтворення витягів з цього видання (до 500 слів) дозволяється для некомерційних цілей та за умови, якщо збережено цілісність тексту, уривок не є вирваним з контексту, не надає неповну інформацію або будь-як інакше не водить в оману читацьку аудиторію щодо характеру, обсягу або змісту тексту. Витяг завжди має супроводжуватись посиланням на це видання і таким текстом «© Рада Європи, 2024». Усі запити щодо відтворення або перекладу цієї публікації або будь-якої її частини повинні адресуватися Директорату комунікацій Ради Європи (F-67075 Strasbourg Cedex або publishing@coe.int)

З будь-яких інших питань щодо цього видання звертатися за такою адресою:

Офіс Ради Європи в Україні

Програми Ради Європи «Посилення доброго демократичного врядування і стійкості в Україні»
вул. Іллінська, 8 Київ, 04070, Україна
Decentralisation.ua@coe.int
kyiv@coe.int

Це видання розроблено за фінансової підтримки Ради Європи в межах Плану дій Ради Європи для України «Стійкість, відновлення та відбудова» на 2023 – 2026 роки та Програми Центру експертизи доброго врядування «Посилення доброго демократичного врядування і стійкості в Україні», який діє в структурі секретаріату Конгресу місцевих і регіональних влад Ради Європи.

Дизайн та верстка:
ТОВ «ІМПРЕСС ПРИНТ»
вул. Пушкінська, 56, Харків, 61001, Україна
www.impress.biz.ua
Дизайнер: Роман ГРОМОВ

Фото на обкладинці: <https://www.pexels.com>

© Рада Європи, квітень 2024 р.

Програма Ради Європи висловлює подяку всім територіальним громадам, які взяли участь в опитуваннях

Громади Львівської області:

Городоцька міська ТГ
Куликівська селищна ТГ
Львівська міська ТГ
Пустомитівська міська ТГ

Громади Полтавської області:

Великобудищанська сільська ТГ
Гадяцька міська ТГ
Глобинська міська ТГ
Гоголівська селищна ТГ
Драбинівська сільська ТГ
Зіньківська міська ТГ
Карлівська міська ТГ
Комишнянська селищна ТГ
Мартинівська сільська ТГ
Мачухівська сільська ТГ
Михайлівська сільська ТГ
Новоселівська сільська ТГ
Новосанжарська селищна ТГ
Оболонська сільська ТГ
Оржицька селищна ТГ
Петрівсько-Роменська сільська ТГ
Решетилівська міська ТГ

Ромоданівська селищна ТГ
Семенівська селищна ТГ
Сенчанська сільська ТГ
Хорольська міська ТГ
Чорнухинська селищна ТГ
Чутівська селищна ТГ

Громади Херсонської області:

Асканія-Новська селищна ТГ
Бериславська міська ТГ
Білозерська селищна ТГ
Великокопанівська сільська ТГ
Високопільська селищна ТГ
Голопристанська міська ТГ
Зеленопідська сільська ТГ
Кам'янопотоківська сільська ТГ
Любимівська селищна ТГ
Милівська сільська ТГ
Мирненська селищна ТГ
Новотроїцька селищна ТГ
Тавричанська сільська ТГ
Таврійська міська ТГ
Чаплинська селищна ТГ

Окрема вдячність Городоцькій міській, Куликівській селищній, Львівській міській і Пустомитівській міській територіальним громадам Львівської області, Полтавській обласній раді та Драбинівській сільській, Комишнянській селищній, Мачухівській сільській, Мартинівській сільській, Новоселівській сільській, Оржицькій селищній, Петрівсько-Роменській сільській, Ромоданівській селищній і Чорнухинській селищній територіальним громадам Полтавської області, а також Херсонській обласній військовій адміністрації та Асканія-Новській селищній, Великокопанівській сільській, Високопільській селищній і Таврійській міській територіальним громадам Херсонської області, керівникам і спеціалістам військових адміністрацій та органів місцевого самоврядування за додатково приділений час, обмін досвідом, думками та ідеями.

Зміст

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ У ТЕКСТІ СКОРОЧЕНЬ	6
ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ НОРМАТИВНИХ АКТІВ І КОРИСНИХ МАТЕРІАЛІВ	6
РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНА ІСТОРІЯ УХВАЛЕННЯ ТА СТАН РЕАЛІЗАЦІЇ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО СПІВРОБІТНИЦТВО ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД»	7
1.1. Історія законодавчого регулювання інституту співробітництва територіальних громад	7
1.2. Стан реалізації Закону України «Про співробітництво територіальних громад»	10
1.3. Результати опитувань про застосування інструментів співробітництва територіальних громад	12
РОЗДІЛ 2. РЕАЛІЗАЦІЯ МІЖМУНІЦИПАЛЬНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ПРИ УТВОРЕННІ ВІЙСЬКОВОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ НАСЕЛЕНОГО ПУНКТУ (НАСЕЛЕНИХ ПУНКТИВ)	17
2.1. Реалізація ММС в умовах часткового обмеження самоврядування	17
Крок 1. Ініціювання ММС	19
Крок 2. Надання згоди на організацію ММС	19
Крок 3. Організація переговорів щодо ММС	21
Крок 4. Організація діяльності комісії	21
Крок 5. Схвалення проєкту та затвердження договору ММС	22
2.2. Ініціювання приєднання чи приєднання до чинного договору	22
РОЗДІЛ 3. МІЖМУНІЦИПАЛЬНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У ФОРМІ ДЕЛЕГУВАННЯ ВИКОНАННЯ ОКРЕМИХ ЗАВДАНЬ	23
3.1. Примірна форма договору про делегування завдань в умовах воєнного стану	23
3.2. Передача коштів на виплату заробітної плати працівників органів місцевого самоврядування, які виконують передані їм завдання	28
3.3. Передача майна для забезпечення працівників іншого органу місцевого самоврядування необхідним обладнанням для виконання делегованого завдання в межах виконання договору співробітництва	28
РОЗДІЛ 4. УТВОРЕННЯ СПІЛЬНОГО КОМУНАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА / КОМУНАЛЬНОЇ УСТАНОВИ	29
4.1. Короткий аналіз форми співробітництва	29
4.2. Покроковий алгоритм дій	29
4.3. Вимоги до спільного КП/КУ	35
4.4. Передача грошових коштів і матеріальних цінностей до статутного фонду спільного КП	39
4.5. Передача комунального майна в оперативне управління та господарське відання	41
4.6. Поповнення статутного капіталу вже утвореного КП грошовими коштами	44
4.7. Передача грошових коштів КП або КУ за цільовою програмою	44
Додаток 1	48
Додаток 2	53
Додаток 3	65
Додаток 4	68

Перелік використаних у тексті скорочень

ВАНП	військова адміністрація населеного пункту (населених пунктів)
КП/КУ	комунальне підприємство / комунальна установа
ММС	міжмуніципальне співробітництво (усталене визначення терміну «співробітництво територіальних громад»)
ОМС	орган місцевого самоврядування
ТГ	територіальна громада

Перелік використаних нормативних актів і корисних матеріалів

Конституція України	Конституція України
БКУ	Бюджетний кодекс України
КАСУ	Кодекс адміністративного судочинства України
ПКУ	Податковий кодекс України
ЦКУ	Цивільний кодекс України
ЄХМС	Європейська хартія місцевого самоврядування від 15 жовтня 1985 року, ратифікована Законом України від 15 липня 1997 року № 452/97-ВР «Про ратифікацію Європейської хартії місцевого самоврядування»
Закон № 280	Закон України від 21 травня 1997 року № 280/97-ВР «Про місцеве самоврядування в Україні»
Закон № 389	Закон України від 12 травня 2015 року № 389-VIII «Про правовий режим воєнного стану»
Закон № 1508	Закон України від 17 червня 2014 року № 1508-VII «Про співробітництво територіальних громад»
Закон № 2867	Закон України від 12 січня 2023 року № 2867-IX «Про внесення змін до Закону України “Про співробітництво територіальних громад” щодо упорядкування окремих питань співробітництва територіальних громад»
Наказ Мінрегіону № 233	Наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 27 серпня 2014 року № 233 «Про затвердження Примірних форм договорів про співробітництво територіальних громад» (діяв до 5 квітня 2023 року)
Наказ Мінвідновлення № 217	Наказ Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України від 5 квітня 2023 року № 217 «Про затвердження Примірних форм договорів про співробітництво територіальних громад та додаткових договорів про приєднання до співробітництва» (діє з 5 квітня 2023 року) (форми зручніше завантажити тут)
Інструкція № 333	Інструкція щодо застосування економічної класифікації видатків бюджету, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 12 березня 2012 року № 333
Наказ № 818	Наказ Міністерства фінансів України від 13 вересня 2016 року № 818 «Про затвердження типових форм з обліку та списання основних засобів суб'єктами державного сектору та порядку їх складання»
НП(С)БО № 133	Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 133 «Фінансові інвестиції», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 18 травня 2012 року № 568

Розділ 1.

Загальна історія ухвалення та стан реалізації Закону України «Про співробітництво територіальних громад»

1.1. Історія законодавчого регулювання інституту співробітництва територіальних громад

На початку 2014 року Україна розпочала реформу децентралізації влади, спрямовану на передачу значної частини повноважень і фінансових ресурсів від державних органів до органів місцевого самоврядування (далі — ОМС). Ця реформа має на меті створення та підтримання ефективної організації влади на місцевому рівні задля забезпечення сприятливого життєвого середовища для громадян, надання якісних і доступних публічних послуг, формування механізмів прямого визначення волі народу, урахування інтересів громадян у всіх сферах життєдіяльності на відповідній території, а також гармонізацію інтересів держави та місцевих громад.

Станом на сьогодні реформа децентралізації в Україні визнана однією з найбільш успішних реформ, які впроваджуються в країні. Вона отримала схвальні відгуки від багатьох держав, інституцій, міжнародних партнерів і головне — громадян України¹.

Однією з перших важливих складових реформи стало впровадження інституту співробітництва територіальних громад (далі — ТГ). Його основна ідея полягає в об'єднанні зусиль і ресурсів різних громад для досягнення спільних цілей, поліпшення якості послуг і стимулювання загального розвитку регіону.

Частиною 2 статті 142 Конституції України визначено, що ТГ сіл, селищ і міст можуть об'єднувати на договірних засадах об'єкти комунальної власності, а також кошти бюджетів для виконання спільних проєктів або спільного фінансування (утримання) комунальних підприємств, організацій і установ, створювати для цього відповідні органи і служби.

Частиною 1 статті 10 Європейської хартії місцевого самоврядування також встановлено, що ОМС мають право, здійснюючи свої повноваження, співпрацювати та в межах закону створювати консорціуми з іншими ОМС для виконання завдань, що становлять спільний інтерес.

Окремі аспекти спільного фінансування ТГ виконання спільних проєктів були встановлені [Законом України від 21 травня 1997 року № 280/97-ВР «Про місцеве самоврядування в Україні»](#) (далі — Закон № 280). Однак детального законодавчого регулювання та нормативного визначення інструментів об'єднання ресурсів ТГ до початку впровадження реформи децентралізації влади не було.

Концепція реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 1 квітня 2014 року № 333-р, передбачала на першому етапі реформи створення законодавчої основи для

¹ Наприклад, [рішення Європейського Парламенту про схвалення Доповіді щодо імплементації Україною Угоди про асоціацію з ЄС \(2021\)](#), [доповідь Єврокомісії про політику розширення Європейського Союзу \(від 8 листопада 2023 року\)](#) тощо.

реалізації права ТГ на співробітництво на засадах ресурсно-організаційної кооперації та отримання державної підтримки для реалізації проєктів такого співробітництва².

На виконання зазначеного положення Концепції Кабінет Міністрів України розробив і вніс на розгляд Верховної Ради України проєкт Закону України про співробітництво територіальних громад (реєстр. № 4756 від 23 квітня 2014 року)³.

Розроблення законопроєкту з реєстр. № 4756 було зумовлено потребою створення законодавчої основи для кооперації ресурсів ОМС з метою розв'язання спільних проблем життєдіяльності ТГ на місцевому рівні, більш ефективного надання послуг місцевому населенню, створення спільних об'єктів муніципальної інфраструктури для декількох ТГ⁴.

17 червня 2014 року Верховна Рада України розглянула зазначений законопроєкт й ухвалила його за основу та в цілому. Після підписання Президентом України та опублікування він набрав чинності 24 липня 2014 року⁵.

[Законом України від 17 червня 2014 року № 1508-VII «Про співробітництво територіальних громад»](#) (далі — Закон № 1508) було визначено:

1. організаційно-правові засади співробітництва ТГ;
2. поняття співробітництва ТГ як відносин між двома або більше ТГ, що здійснюються на договірних засадах у визначених цим Законом формах з метою забезпечення соціально-економічного, культурного розвитку територій, підвищення якості надання послуг населенню на основі спільних інтересів і цілей, ефективного виконання ОМС визначених законом повноважень;
3. принципи співробітництва, такі як законність, добровільність, взаємна вигода, прозорість і відкритість, рівноправність учасників, взаємна відповідальність суб'єктів співробітництва за його результати;
4. форми здійснення співробітництва;
5. механізми реалізації співробітництва;
6. державне стимулювання, фінансування та моніторинг співробітництва;
7. порядок припинення співробітництва.

Згідно із Законом № 1508 співробітництво ТГ (далі — ММС) може мати такі форми:

1	делегування одному із суб'єктів співробітництва іншими суб'єктами співробітництва виконання одного чи кількох завдань з передачею йому відповідних ресурсів;
2	реалізація спільних проєктів, що передбачає координацію діяльності суб'єктів співробітництва та акумулювання ними на визначений період ресурсів з метою спільного здійснення відповідних заходів;
3	спільне фінансування (утримання) суб'єктами співробітництва підприємств, установ та організацій комунальної форми власності — інфраструктурних об'єктів;

² [Розпорядження Кабінету Міністрів України від 1 квітня 2014 року № 333-р «Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні».](#)

³ [Проект Закону про співробітництво територіальних громад](#) (реєстр. № 4756 від 23 квітня 2014 року).

⁴ [Пояснювальна записка до проєкту Закону України про співробітництво територіальних громад](#) (реєстр. № 4756 від 23 квітня 2014 року).

⁵ [Закон України від 17 червня 2014 року № 1508-VII «Про співробітництво територіальних громад».](#)

4	утворення суб'єктами співробітництва спільних комунальних підприємств, установ та організацій — спільних інфраструктурних об'єктів;
5	утворення суб'єктами співробітництва спільного органу управління для спільного виконання визначених законом повноважень.

Відповідно до положень Закону № 1508 співробітництво здійснюється у сферах спільних інтересів ТГ через сільські, селищні та міські ради в межах їхніх повноважень, якщо інше не передбачено законом.

Найбільш поширені сьогодні сфери, у яких реалізується ММС в Україні:

1	соціально-економічний і культурний розвиток, планування та облік;
2	бюджет, фінанси і ціни;
3	управління комунальною власністю;
4	житлово-комунальне господарство, побутове, торговельне обслуговування, громадське харчування, транспорт і зв'язок;
5	будівництво;
6	освіта, охорона здоров'я, культура, молодіжна політика, фізкультура і спорт, утвердження української національної та громадянської ідентичності;
7	регулювання земельних відносин та охорона навколишнього природного середовища;
8	соціальний захист населення;
9	оборонна робота, організація та забезпечення цивільного захисту;
10	законність, правопорядок, охорона прав, свобод і законних інтересів громадян;
11	надання безоплатної первинної правничої допомоги тощо.

Також Законом № 1508 встановлено, що ММС здійснюється відповідно до договору про співробітництво, що визначає форму співробітництва, зобов'язання та відповідальність сторін — суб'єктів співробітництва, джерела та обсяги його фінансування.

Примірну форму договору ММС визначає центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері розвитку місцевого самоврядування. На виконання цієї норми Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України видало [наказ від 27 серпня 2014 року № 233 «Про затвердження Примірних форм договорів про співробітництво територіальних громад»](#), яким було затверджено примірні договори п'яти вищезазначених форм співробітництва. У квітні 2023 року цей акт було викладено в новій редакції⁶.

У зв'язку зі змінами адміністративно-територіального устрою України 2020 року, утворенням та реорганізацією ОМС, перерозподілом їхніх повноважень і змінами бюджетного законодавства виникла потреба вдосконалити процедуру укладення договорів про співробітництво ТГ, надати можливість ТГ приєднуватися до вже організованого співробітництва за спрощеною процедурою, а також поєднувати елементи декількох форм співробітництва⁷.

⁶ Наказ втратив чинність у зв'язку з набуттям чинності наказом Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України від [5 квітня 2023 року № 217](#).

⁷ Пояснювальна записка до проекту [Закону України про внесення змін до Закону України «Про співробітництво територіальних громад» щодо упорядкування окремих питань співробітництва територіальних громад](#) (реєстр. № 5742 від 8 липня 2021 року).

Із цією метою Кабінет Міністрів України 8 липня 2021 року вніс на розгляд Парламенту проєкт Закону України про внесення змін до Закону України «Про співробітництво територіальних громад» щодо упорядкування окремих питань співробітництва ТГ ([реєстр. № 5742](#)). 12 січня 2023 року Верховна Рада України ухвалила його в цілому як [закон](#). Після підписання Президентом України та опублікування [Закону України від 12 січня 2023 року № 2867-IX «Про внесення змін до Закону України «Про співробітництво територіальних громад» щодо упорядкування окремих питань співробітництва територіальних громад»](#) (далі — Закон № 2867) він набрав чинності 4 квітня 2023 року.

Ціллю Закону № 2867 стало сприяння ефективнішій організації ММС і реалізації ТГ спільних проєктів для покращення якості надання публічних послуг жителям, розвитку ТГ. Для її втілення в законі передбачено низку новел:

1	запроваджено процедуру приєднання ТГ до вже організованого співробітництва за спрощеною процедурою шляхом укладення додаткового договору про приєднання до співробітництва;
2	введено поняття договору про співробітництво з поєднанням кількох форм ММС;
3	передбачено можливість комісіям з підготовки проєкту договору ММС проводити свої засідання дистанційно в режимі відеоконференції та встановлено обов'язковість відеозапису таких засідань та одночасної їх трансляції на офіційному вебсайті всіх суб'єктів співробітництва.

З огляду на введення механізму приєднання до співробітництва Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України 5 квітня 2023 року [наказом № 217 «Про затвердження Примірних форм договорів про співробітництво територіальних громад та додаткових договорів про приєднання до співробітництва»](#) (далі — наказ Мінвідновлення № 217) затвердило примірні форми договорів про співробітництво ТГ і додаткових договорів про приєднання до співробітництва.

1.2. Стан реалізації Закону України «Про співробітництво територіальних громад»

З моменту ухвалення Закону № 1508 у 2014 році інструмент співробітництва став одним з ключових механізмів для забезпечення сталого розвитку ТГ та оптимізації використання ресурсів для досягнення спільних цілей.

Так, відповідно до даних Реєстру договорів про співробітництво територіальних громад, який з 2014 року веде центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері розвитку місцевого самоврядування, станом на 1 грудня 2023 року зареєстровано **1 028** договорів про співробітництво ТГ⁸.

Після аналізу Реєстру можна відзначити, що найбільш популярними серед ТГ були договори у формі:

- реалізації спільних проєктів — 569;
- спільного фінансування (утримання) суб'єктами співробітництва підприємств, установ та організацій комунальної форми власності — інфраструктурних об'єктів — 265;

⁸ [Реєстр договорів про співробітництво територіальних громад.](#)

- делегування одному із суб'єктів співробітництва іншими суб'єктами співробітництва виконання одного чи кількох завдань з передачею йому відповідних ресурсів — 170.

Менш популярними серед ТГ були договори у формі:

- утворення суб'єктами співробітництва спільних комунальних підприємств, установ та організацій — спільних інфраструктурних об'єктів — **18**;
- утворення суб'єктами співробітництва спільного органу управління для спільного виконання визначених законом повноважень — **6**.

Також центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері розвитку місцевого самоврядування, з моменту набуття повноважень ОМС після виборів, що відбулися у 2020 році, проводить моніторинг реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади, у тому числі ММС. Згідно з результатами останнього [моніторингу](#), на 1 жовтня 2023 року загальна кількість договорів ММС становила **350**, вони були укладені між **548** ТГ зі всіх регіонів України.

Області-лідери у сфері використання інструменту ММС: Вінницька — **48** договорів між **15** ТГ; Дніпропетровська — **50** договорів між **68** ТГ; Рівненська — **49** договорів між **58** ТГ; Полтавська — **27** договорів між **86** ТГ і Львівська — **26** договорів між **40** ТГ.

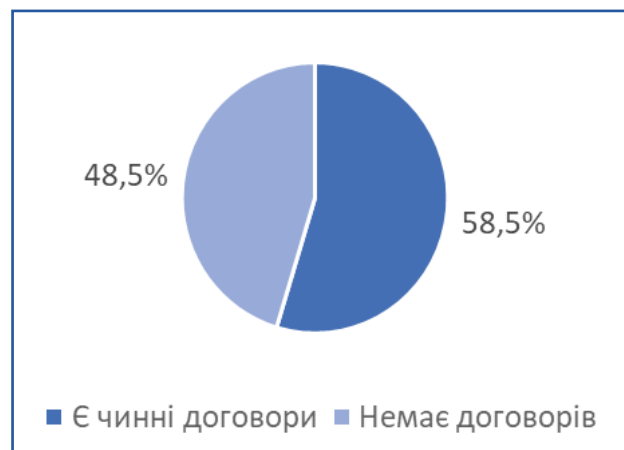
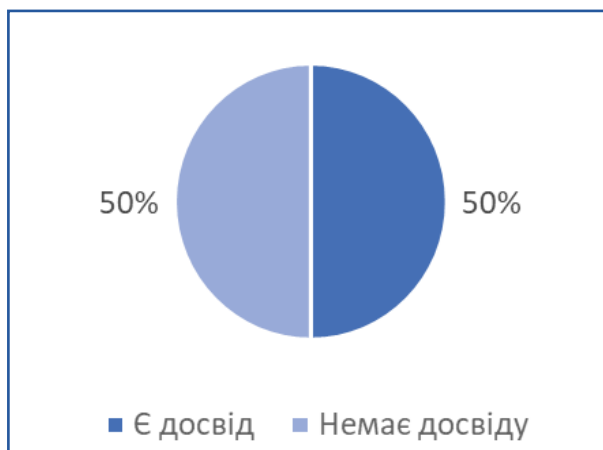
Область	Загальна кількість договорів ММС	Загальна кількість ТГ — учасників ММС
Вінницька	15	48
Волинська	11	16
Дніпропетровська	50	68
Донецька	1	4
Житомирська	6	16
Закарпатська	5	5

Запорізька	17	22
Івано-Франківська	10	8
Київська	13	12
Кіровоградська	11	17
Луганська	1	2
Львівська	26	40
Миколаївська	9	11
Одеська	23	24
Полтавська	27	86
Рівненська	49	58
Сумська	15	25
Тернопільська	2	8
Харківська	22	13
Херсонська	4	11
Хмельницька	4	10
Черкаська	6	18
Чернівецька	15	17
Чернігівська	8	9
Усього	350	548

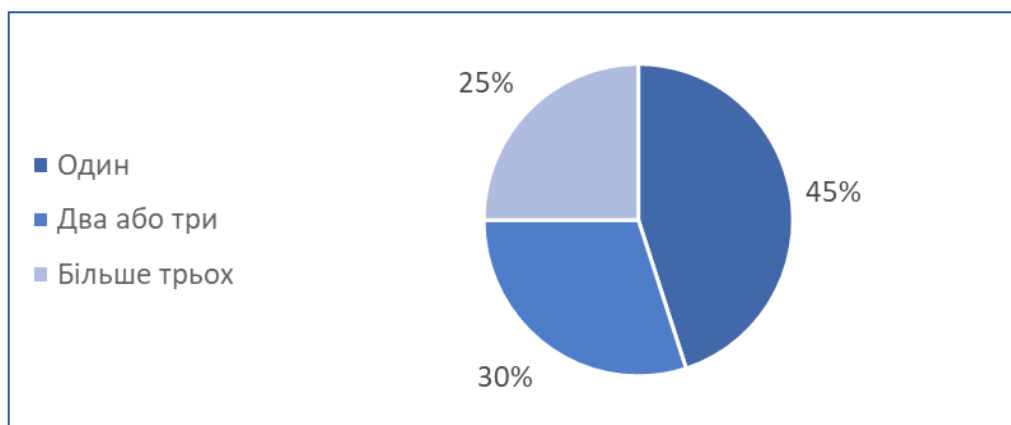
1.3. Результати опитувань про застосування інструментів співробітництва територіальних громад

Протягом жовтня 2023 року експерти Програми Ради Європи «Посилення доброго демократичного врядування і стійкості в Україні» провели опитування про застосування інструментів співробітництва ТГ. В опитуванні взяли участь 42 ТГ з Львівської, Полтавської та Херсонської областей, серед яких майже рівномірно були представлені всі типи ТГ (сільські — 34,1 %, селищні — 39,1 %, міські — 26,8 %).

Серед опитаних громад досвід участі в ММС розподілився порівну, але чинних договорів про співробітництво має менша кількість опитаних ТГ:

При цьому майже половина опитаних ТГ брала участь лише в одному співробітництві:

Найпопулярнішою формою ММС серед опитаних ТГ є спільне фінансування (утримання) підприємств, установ та організацій комунальної форми власності, об'єктів інфраструктури. Жодного разу опитані ТГ не реалізовували співробітництво у формі утворення спільного органу управління для спільного виконання визначених законом повноважень.

Громади, які мають досвід ММС, реалізовували співробітництво в таких формах:

Найбільш популярними сферами, у яких ТГ реалізують (реалізовували) співробітництво, є інклюзивне навчання, охорона здоров'я, соціальні послуги.

Сфери, у яких ТГ реалізують (реалізували) ММС:

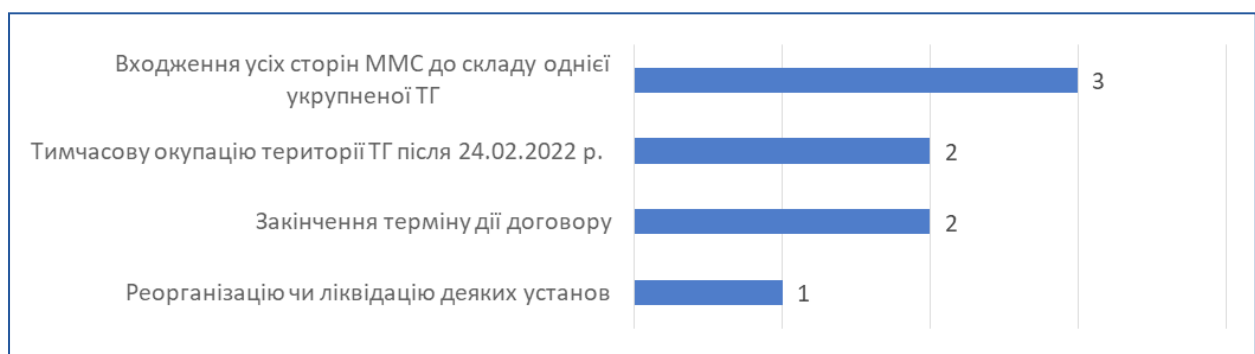
Серед опитаних ТГ більшість (92,5 %) вважає, що наявних у законодавстві форм ММС достатньо і в їх розширенні немає потреби.

При цьому серед респондентів, які в коментарях указали на прогалини в законодавстві як перешкоду для реалізації та розвитку ММС, 73,7 % опитаних вважають, що наявного правового регулювання достатньо й законодавство з питань співробітництва ТГ змін не потребує.

Ті з опитаних, хто вказав на потребу доопрацювання законодавства у сфері ММС, згадали про таке:

1	спрощення процесу прийняття рішень та укладення договорів про співробітництво ТГ;
2	більш чітке закріплення відповідальності за невиконання умов договору ММС;
3	спрощення механізму фінансування спільних проєктів (передачі міжбюджетних трансфертів);
4	закріплення на рівні держави інструменту фінансового стимулювання ММС.

Серед загальних підстав припинення співробітництва, з якими стикалися опитані ТГ, були такі:

10 % опитаних вказали, що громади, території яких були включені до їхньої ТГ під час адміністративного укрупнення, мали договори ММС. Однак жодне з вказаних співробітництв не було продовжене після укрупнення територій (у зв'язку з тим, що інша сторона співробітництва повністю ввійшла до складу укрупненої ТГ або було реорганізовано (ліквідовано) певні установи).

Переважна частина опитаних ТГ (89,5 %) вважає, що механізм ММС особливо актуальний для ТГ на період відновлення.

Опитані представники ТГ, які вважають, що попит на ММС зростатиме в умовах відновлення України, зазначили, що це може бути зумовлене:

1. браком усіх типів ресурсів, включаючи кадрові;
2. необхідністю реалізовувати дорогі проекти, які більш доцільно поширювати на територію декількох ТГ;
3. більшою ймовірністю залучення ресурсів від зовнішніх донорів та інвесторів;
4. великою кількістю потреб, які доведеться задовольняти одночасно після деокупації територій, а також відновлення територій, на яких велися активні бойові дії чи які зазнали найбільш масових обстрілів;
5. тим, що громади, у яких постраждали ті чи інші об'єкти, для надання послуг населенню будуть змушені звертатися до інших ТГ, які мають відповідну інфраструктуру, за тимчасовою підтримкою (формат делегування завдань чи спільне фінансування / утримання комунальних юридичних осіб);
6. розширенням можливостей через поєднання різного бачення, типів ресурсів та експертиз декількох ТГ;
7. допомогою великих міст, які мають більше ресурсів, приміським громадам, на які лягло багато проблем, зумовлених воєнним станом (позиція великого муніципалітету);
8. більшою кількістю ресурсів, які дають більше можливостей.

Більшість опитаних ТГ (82,1 %) зацікавлені в організації ММС найближчим часом і планують співробітництво в таких сферах:

1. архітектура та містобудування;
2. благоустрій;
3. будівництво та відновлення пошкоджених об'єктів;
4. екологія та захист навколишнього природного середовища;
5. енергоефективність і використання альтернативних джерел енергії;
6. житлово-комунальне господарство;
7. культура;
8. надання адміністративних послуг;
9. національно-патріотичне виховання молоді;
10. освіта (у т. ч. інклюзивна);
11. охорона здоров'я;

12. реабілітація та реінтеграція ветеранів війни і їхніх родин;
13. соціальні послуги та соціальний захист населення;
14. створення спільних підприємств чи підприємницьких об'єднань;
15. стимулювання бізнесу, у першу чергу в аграрній сфері та в галузі переробки;
16. транспорт, розвиток та утримання дорожньо-транспортної інфраструктури;
17. туризм;
18. управління побутовими відходами.

З повним текстом результатів опитування про застосування ММС можна ознайомитися [тут](#).

Розділ 2.

Реалізація міжмуніципального співробітництва в умовах воєнного стану при утворенні військової адміністрації населеного пункту (населених пунктів)

В умовах тотального браку всіх видів ресурсів, спричиненого повномасштабною російською збройною агресією проти України, у ТГ виникає гостра потреба в об'єднанні зусиль для реалізації завдань місцевого самоврядування.

Водночас в умовах воєнного стану самоврядування на деяких територіях здійснюється з конституційними обмеженнями — через запровадження військових адміністрацій населених пунктів (далі — ВАНП). Чи може за таких умов ТГ бути стороною ММС? І якщо так — у якому порядку та ким від імені ТГ реалізуються подібні правовідносини?

Реалізація ММС в умовах воєнного стану при обмеженні функцій місцевого самоврядування, пов'язаному з утворенням ВАНП, можлива. І навіть може здійснюватися у двох форматах — залежно від того, яким чином за законом обмежене місцеве самоврядування.

2.1. Реалізація ММС в умовах часткового обмеження самоврядування

Згідно із частиною 1 статті 4 [Закону України від 12 травня 2015 року № 389-VIII «Про правовий режим воєнного стану»](#) (далі — Закон № 389) на територіях, на яких введено воєнний стан, для забезпечення дії Конституції та законів України, забезпечення разом з військовим командуванням запровадження та здійснення заходів правового режиму воєнного стану, оборони, цивільного захисту, громадської безпеки і порядку, захисту критичної інфраструктури, охорони прав, свобод і законних інтересів громадян можуть утворюватися **тимчасові державні органи — військові адміністрації**.

Відповідно до частини 3 статті 3 Закону № 389 ВАНП утворюються в межах територій ТГ, у яких сільські, селищні, міські ради та/або їхні виконавчі органи та/або сільські, селищні, міські голови не здійснюють покладені на них Конституцією та законами України повноваження, а також в інших випадках, передбачених цим законом.

ВАНП очолює начальник, який призначається на посаду та звільняється з посади Президентом України за пропозицією Генерального штабу Збройних Сил України або відповідної обласної державної адміністрації.

Після утворення ВАНП на підставі указу Президента України та призначення її начальника відповідним розпорядженням така військова адміністрація реєструється як окрема юридична особа.

З моменту державної реєстрації ВАНП така адміністрація в особі її начальника здійснює, окрім повноважень, передбачених статтею 8 Закону № 389, окремі повноваження місцевого самоврядування, передбачені частиною 2 статті 15 Закону № 389. Ідеться про низку

власних (самоврядних) і делегованих повноважень, передбачених пунктами 1–47 частини 2 статті 15 Закону № 389, а також усі інші делеговані повноваження, віднесені до компетенції ОМС спеціальними законами.

Тобто з моменту свого утворення ВАНП виконує лише окремі функції місцевого самоврядування, передбачені частиною 2 статті 15 Закону № 389. З усіх інших питань рішення приймаються у звичайному порядку, передбаченому Законом № 280 сільським, селищним, міським головою, виконавчим комітетом відповідної ради та самою радою як представницьким органом.

Згідно з пунктом 33-1 частини 1 статті 26 Закону № 280 **прийняття рішень про** надання згоди на організацію **співробітництва ТГ**, суб'єктом якого є ТГ села, селища, міста, у формах, визначених статтею 4 Закону України «Про співробітництво територіальних громад», про схвалення проєкту договору про співробітництво та інших рішень, пов'язаних зі здійсненням відповідно до зазначеного закону співробітництва ТГ, **є власним повноваженням місцевого самоврядування, віднесеним до виключної компетенції місцевої ради.**

Серед переліку повноважень, якими ВАНП наділяється Законом № 389 автоматично одразу після утворення, немає здійснення ММС.

Таким чином, у разі утворення ВАНП і здійснення нею лише окремих функцій місцевого самоврядування згідно із частиною 2 статті 15 Закону № 389 процедура організації співробітництва ТГ від ініціювання / погодження і до реєстрації договору в Міністерстві **здійснюється у звичайному порядку, передбаченому Законом № 1508. Проте є одна особливість:** у разі, якщо сільський, селищний, міський голова призначений начальником відповідної ВАНП або з інших підстав не здійснює в цей період свої повноваження, його функції виконує секретар ради, а у випадках, передбачених Законом № 280, — головуєчий на засіданні (під час сесій ради) чи профільний заступник з питань діяльності виконавчих органів (якщо йому було делеговано здійснення відповідних повноважень голови окремим рішенням).

Однак може бути інший варіант реалізації ММС за наявності обмежень самоврядування.

Згідно з абзацом 2 пункту 1 частини 2 статті 10 Закону № 389 у разі утворення ВАНП Верховна Рада України за поданням Президента України може ухвалити рішення про те, що в період дії воєнного стану та 30 днів після його припинення чи скасування начальник військової адміністрації, окрім повноважень, віднесених до його компетенції цим законом, здійснює повноваження сільської, селищної, міської ради, її виконавчого комітету, сільського, селищного, міського голови.

З моменту ухвалення Парламентом відповідної постанови місцева рада як представницький орган припиняє ухвалювати рішення, і ці функції переходять до начальника ВАНП. При цьому повноваження ради та її депутатів не припиняються, і представницький орган, комісії, фракції, депутатські групи та самі депутати продовжують виконувати інші функції, окрім тих, які пов'язані з підготовкою та ухваленням рішень ради.

Повноваження виконавчого комітету ради та сільського, селищного, міського голови переходять до начальника ВАНП у день набрання чинності відповідною постановою Верховної Ради України.

Яким чином це впливає на організацію ММС? Розглянемо процедуру покроково.

Крок 1. Ініціювання ММС

Згідно із частиною 1 статті 5 Закону № 1508 ініціаторами співробітництва можуть бути сільський, селищний, міський голова, депутати сільської, селищної, міської ради, члени ТГ у порядку місцевої ініціативи.

Ініціатор співробітництва забезпечує підготовку пропозиції про ініціювання співробітництва, яка подається на розгляд сільської, селищної, міської ради.

Таким чином, після передачі начальнику ВАНП повноважень місцевого самоврядування згідно із частиною 2 статті 10 Закону № 389 **ініціювати співробітництво можуть:**

1	Начальник ВАНП	Як особа, яка виконує функції відповідного голови
2	Депутати місцевої ради	Бо їхні повноваження в цій частині законом не обмежені
3	Члени ТГ у порядку місцевої ініціативи	

Крок 2. Надання згоди на організацію ММС

Згідно із частиною 3 статті 5 Закону № 1508 рішення про надання згоди на організацію співробітництва приймається сільською, селищною, міською радою на підставі попередніх висновків її виконавчих органів стосовно відповідності інтересам та потребам територіальної громади пропозиції щодо ініціювання співробітництва.

Прийняте в установленому порядку сільською, селищною, міською радою рішення про надання згоди на організацію співробітництва є підставою для сільського, селищного, міського голови для початку переговорів між потенційними суб'єктами співробітництва про його організацію та утворення комісії з підготовки проекту договору ММС.

Таким чином, після передачі начальнику ВАНП повноважень місцевого самоврядування згідно із частиною 2 статті 10 Закону № 389 рішення про надання згоди на організацію співробітництва приймає начальник ВАНП як особа, яка виконує функції відповідної місцевої ради. Однак в основі розпорядження начальника ВАНП має бути попередній висновок профільних виконавчих органів про відповідність інтересам і потребам ТГ пропозиції про ініціювання співробітництва. Які виконавчі органи це будуть, залежить від змісту майбутнього ММС, але у будь-якому випадку потрібні висновки від підрозділів, відповідальних за фінансово-економічний напрям, і фахівців з юридичних питань.

Розпорядження начальника ВАНП про надання згоди на організацію співробітництва одночасно слугуватиме правовою підставою для початку переговорів з іншими ТГ — потенційними партнерами співробітництва. Порядок організації таких переговорів з боку відповідної ТГ, як і рішення про утворення комісії з підготовки договору ММС і делегування представників до комісії, визначатиме / прийматиме начальник ВАНП як особа, яка виконує функції сільського, селищного, міського голови та місцевої ради.

Важливо! В описаних випадках начальник ВАНП діє від імені та в інтересах ТГ як уповноважена особа відповідного ОМС. Отже, хоча договір ММС і буде підписувати начальник ВАНП, правосуб'єктність ТГ при цьому залишатиметься незмінною, і стороною договору ММС буде саме ТГ, а не ВАНП. У тексті договору це виглядатиме приблизно таким чином:

Х міська територіальна громада Х району Х області

(найменування сільської, селищної, міської територіальної громади)

через Х міську раду в особі начальника Х міської військової адміністрації (ПІБ), який діє згідно із частиною другою статті 10 Закону України «Про правовий режим воєнного стану», на підставі указу Президента України від (дата) № (номер) «Про утворення військових адміністрацій населених пунктів у Х області», розпорядження Президента України «Про призначення (ПІБ) начальником Х міської військової адміністрації Х району Х області», постанови Верховної Ради України від (дата) № (номер) «Про здійснення начальниками військових адміністрацій населених пунктів у Х області повноважень, передбачених частиною другою статті 10 Закону України «Про правовий режим воєнного стану», яка надалі іменується Сторона-1, і

(найменування сільської, селищної, міської ради) (сільського, селищного, міського) (прізвище, ім'я, по батькові (за наявності))

Н селищна територіальна громада Х району Х області, через Н селищну раду в особі Н селищного голови (ПІБ), який діє на підставі Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», яка надалі іменується Сторона-2,

(найменування сільської, селищної, міської територіальної громади) (найменування сільської, селищної, міської ради) (сільського, селищного, міського) (прізвище, ім'я, по батькові (за наявності))

а разом іменуються Сторони або суб'єкти співробітництва, уклали цей Договір про таке.

Актуальне питання 1

Чи можна делегувати право на вчинення певних юридичних дій, зокрема підписання договору ММС, іншій особі?

Так, начальник ВАНП може прийняти таке рішення від імені ради. У такому випадку ці функції можуть бути покладені як на посадову особу ВАНП, так і посадову особу відповідного ОМС.

Якщо якась посадова особа вчиняє правочини від імені ОМС чи ВАНП на разовій основі або тільки щодо окремої групи правочинів (наприклад, укладає або продовжує, змінює умови договорів ММС), вносити дані про такі функції до відомостей про ОМС чи ВАНП як юридичної особи до Єдиного державного реєстру не потрібно. Такі дії уповноважений посадовець може вчиняти на підставі разового розпорядження начальника ВАНП.

При цьому правосуб'єктність ТГ жодним чином не змінюється та визначається стандартно — стороною ММС є відповідна ТГ в особі місцевої ради як юридичної особи, підписантом від якої виступатиме конкретна, визначена розпорядженням начальника ВАНП посадова особа. Фактично в тексті це виглядатиме приблизно так:

Х міська територіальна громада Х району Х області

(найменування сільської, селищної, міської територіальної громади)

через Х міську раду в особі заступника Х міського голови з питань діяльності виконавчих органів (ПІБ), що діє на підставі розпорядження начальника Х міської військової адміністрації Х району Х області № ___ від (дата),

(найменування сільської, селищної, міської ради) (сільського, селищного, міського) (прізвище, ім'я, по батькові (за наявності))

яка надалі іменується Сторона-1, і Н селищна територіальна громада Х району Х області через Н селищну раду в особі Н селищного голови (ПІБ), який діє на підставі Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», яка надалі іменується Сторона-2,

(найменування сільської, селищної, міської територіальної громади) (найменування сільської, селищної, міської ради) (сільського, селищного, міського) (прізвище, ім'я, по батькові (за наявності))

а разом іменуються Сторони або суб'єкти співробітництва, уклали цей Договір про таке.

Актуальне питання 2

На практиці часто виникає питання, якою печаткою посвідчувати договори, укладені на користь ТГ / місцевої ради начальником ВАНП, який здійснює повноваження ради та голови громади.

Насправді такі договори можна посвідчувати як печаткою ОМС, так і печаткою ВАНП. Обидва варіанти будуть допустимими й не суперечитимуть закону.

Крок 3. Організація переговорів щодо ММС

Згідно із частиною 1 статті 6 Закону № 1508 сільський, селищний, міський голова, що представляє ТГ, надсилає пропозицію про початок переговорів з питань організації співробітництва сільським, селищним, міським головам, що представляють відповідні ТГ — потенційних суб'єктів співробітництва, і забезпечує утворення комісії, до складу якої входять представники відповідних ТГ.

Таким чином, якщо ММС ініціює ТГ, де повноваження ОМС здійснюються військовою адміністрацією з урахуванням положень частини 2 статті 10 Закону № 389, пропозицію про початок переговорів іншим ТГ може надіслати начальник ВАНП. Також він може уповноважити на вчинення відповідних дій іншу посадову особу. Однак у такому випадку разом з оформленою уповноваженою особою пропозицією громадам — потенційним партнерам треба надіслати й копію відповідного розпорядження про уповноваження посадовця.

Якщо ж ТГ, на території якої утворено ВАНП, не є ініціатором співробітництва, а отримала пропозицію від іншої громади, начальник ВАНП відповідно до частини 2 статті 6 Закону № 389 як особа, що виконує функції голови громади, має забезпечити протягом 60 днів з дати надходження пропозиції про початок переговорів з питань організації співробітництва її вивчення, оцінювання виконавчими органами сільської, селищної, міської ради щодо відповідності потребам ТГ, а також проведення громадського обговорення такої пропозиції. Після отримання висновків профільних виконавчих ОМС і проведення громадських обговорень начальник ВАНП приймає рішення про надання згоди на організацію ММС і делегування представника (представників) до комісії або про відмову від ММС.

Крок 4. Організація діяльності комісії

До комісії може бути делеговано будь-яких осіб від ТГ. Закон не обмежує рішення начальника ВАНП щодо професійної приналежності чи статусу такої особи. Тобто це можуть бути як посадовці ОМС чи ВАНП, так і члени місцевих громадських організацій, бізнесу чи просто місцеві активісти.

Важливо! При делегуванні представника ТГ до комісії дуже важливо встановити, що в такій особі відсутній конфлікт інтересів щодо організації ММС і пов'язаних із цим питань.

Важливо! Закон № 1508 дозволяє організацію засідань комісії в режимі відеоконференції. Це критично важливо в умовах воєнного стану з урахуванням безпекових ризиків. Однак, щоб такі засідання були правомочними, порядок організації роботи комісії у режимі відеоконференції має бути погоджений усіма сільськими, селищними, міськими головами чи начальниками ВАНП, що представляють ТГ — потенційних партнерів співробітництва.

Крок 5. Схвалення проєкту та затвердження договору ММС

Згідно із частиною 1 статті 8 Закону № 1508 сільські, селищні, міські голови протягом 15 днів після завершення підготовки комісією проєкту договору про співробітництво забезпечують внесення на розгляд відповідних рад питання про його схвалення.

Рішення про схвалення проєкту договору про співробітництво приймається сільськими, селищними, міськими радами протягом 30 днів з дня внесення відповідного питання на розгляд ради.

При передачі начальнику ВАНП повноважень голови громади та місцевої ради згідно із частиною 2 статті 10 Закону № 389 рада як представницький орган своїх повноважень не здійснює і відповідні функції начальник ВАНП виконує одноособово. У такому випадку три дії та два строки «поглинуть» одне одного й будуть виражені в одному розпорядчому акті. Начальник ВАНП має схвалити від імені ради проєкт договору не пізніше ніж за 30 днів після завершення підготовки комісією проєкту договору та, керуючись частиною 2 статті 8 Закону № 1508, одразу підписати договір зі свого боку.

2.2. Ініціювання приєднання чи приєднання до діючого договору

З квітня 2023 року Закон № 1508 дозволяє новим учасникам приєднуватися до вже існуючих договорів ММС.

Начальник ВАНП матиме всі повноваження в цьому випадку як особа, яка виконує функції відповідного голови громади та місцевої ради, — і для ініціювання приєднання, і для надання згоди на приєднання (навіть якщо ММС укладалося до утворення ВАНП). Однак такі рішення начальника ВАНП мають базуватися на висновках профільних ОМС, а для всіх форм співробітництва, окрім організації спільних проєктів, також повинні попередньо пройти через громадські обговорення.

Розділ 3.

Міжмуніципальне співробітництво у формі делегування виконання окремих завдань

Оскільки в умовах воєнного стану та на період відновлення для ТГ особливо критичними є питання просторового планування, містобудування та архітектури, ОМС дуже доцільно мати у своїй структурі профільний виконавчий орган.

Однак через тотальний брак кадрів не завжди можна знайти фахівців, які б відповідали профільним професійно-кваліфікаційним характеристикам, для утворення повноцінного підрозділу.

За відсутності такого підрозділу в ОМС базового рівня [Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності»](#) (частина 2 статті 7, підпункти 1–2 пункту 9-1 «Прикінцевих положень») або непокладення на нього функцій державного архітектурно-будівельного контролю повноваження таких органів виконує центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду, через відповідних головних інспекторів будівельного нагляду. У такому випадку передача саме повноважень зі здійснення державного архітектурно-будівельного контролю в межах ММС від однієї громади до іншої може видаватися досить сумнівною з погляду законності. Проте в умовах збезлюднення територій і як тимчасовий варіант розв'язання проблеми та «вирощування» власних кадрів може бути допустимим.

Водночас можна делегувати іншій ТГ усі повноваження у сфері просторового планування, містобудування та архітектури, окрім функцій державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду, що взагалі не суперечитиме закону.

3.1. Примірна форма договору про делегування завдань в умовах воєнного стану

Розглянемо такий випадок на досить реальному в умовах воєнного стану прикладі, коли одну з ТГ-учасниць співробітництва представлятиме начальник ВАНП, який виконує функції ради та голови громади в порядку, передбаченому частиною 2 статті 10 Закону № 389.

Важливо! З 5 квітня 2023 року договори ММС укладаються згідно з примірними формами, затвердженими [наказом Міністерства внутрішніх справ № 217](#).

ПРО СПІВРОБІТНИЦТВО ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД У ФОРМІ ДЕЛЕГУВАННЯ ВИКОНАННЯ ОКРЕМИХ ЗАВДАНЬ З ПИТАНЬ МІСТОБУДУВАННЯ ТА АРХІТЕКТУРИ

Місто Х
(місце укладення)

«15» листопада 2023 року⁹

Н селищна військова адміністрація Х району Х області через Н селищну раду в особі начальника Н селищної військової адміністрації (ПІБ), який діє згідно із частиною другою статті 10 Закону України «Про правовий режим воєнного стану», на підставі указу Президента України від (дата) № (номер) «Про утворення військових адміністрацій населених пунктів у Х області», розпорядження Президента України «Про призначення (ПІБ) начальником Н селищної військової адміністрації Х району Х області», постанови Верховної Ради України від (дата) № (номер) «Про здійснення начальниками військових адміністрацій населених пунктів у Х області повноважень, передбачених частиною другою статті 10 Закону України «Про правовий режим воєнного стану», яка надалі іменується Сторона-1, та

(найменування сільської, селищної, міської ради) (сільського, селищного, міського) (прізвище, ім'я, по батькові (за наявності))

Х міська територіальна громада Х району Х області через Х міську раду в особі заступника Х міського голови з питань діяльності виконавчих органів (ПІБ), що діє на підставі розпорядження начальника Х міської військової адміністрації Х району Х області № ____ від (дата), яка надалі іменується Сторона-2,

(найменування сільської, селищної, міської територіальної громади) (найменування сільської, селищної, міської ради) (сільського, селищного, міського) (прізвище, ім'я, по батькові (за наявності))

а разом іменуються Сторони або суб'єкти співробітництва, уклали цей Договір про таке.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Сторони згідно зі статтею 10 Закону України «Про співробітництво територіальних громад» підготували цей Договір з дотриманням порядку, передбаченого статтями 5–9 цього Закону.

1.2. Підписанням цього Договору Сторони підтверджують, що інтересам кожної з них відповідає спільне й узгоджене співробітництво у формі делегування виконання окремих завдань з передачею відповідних ресурсів.

1.3. У процесі співробітництва Сторони зобов'язуються визначити свої взаємовідносини на принципах законності, добровільності, рівноправності, прозорості та відкритості, взаємної вигоди та відповідальності за результати співробітництва.

2. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ

2.1. З метою виконання повноважень відповідно до законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про співробітництво територіальних громад», з урахуванням приписів частини другої статті 10 Закону України «Про правовий режим воєнного стану», Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», а також вирішення _____

(назва(и) нормативно-правового(их) акта(ів) у відповідній(их) сфері(ях) у разі наявності)

питань місцевого значення та підвищення ефективності використання коштів місцевих бюджетів Сторона-1 делегує Стороні-2 виконання таких завдань:

2.1.1. організація за рахунок власних коштів і на пайових засадах на території Н селищної ТГ будівництва, реконструкції і ремонту об'єктів комунального господарства та соціально-культурного призначення, жилих будинків, шляхів місцевого значення, а також капітального та поточного ремонту вулиць і доріг населених пунктів та інших доріг, які є складовими автомобільних доріг державного значення (як співфінансування на договірних засадах);

2.1.2. розгляд і внесення до відповідних органів виконавчої влади пропозицій до планів і програм будівництва та реконструкції об'єктів на території Н селищної ТГ;

⁹ Дати та власні назви вказані далі в прикладі умовно, лише для наочності.

2.1.3. залучення на договірних засадах підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності до участі в розвитку потужностей будівельної індустрії і промисловості будівельних матеріалів, у створенні, розвитку та реконструкції об'єктів інженерного забезпечення і транспортного обслуговування;

2.1.4. визначення у встановленому законодавством порядку відповідно до рішень ради (начальника ВАНП як особи, що виконує повноваження відповідної місцевої ради) території, вибір, вилучення (викуп) і надання землі для містобудівних потреб, визначених містобудівною документацією;

2.1.5. підготовка й подання на затвердження ради (начальника Н селищної військової адміністрації як особи, що виконує повноваження відповідної місцевої ради) відповідних місцевих містобудівних програм, генеральних планів забудови населених пунктів, іншої містобудівної документації;

2.1.6. встановлення на території Н селищної територіальної громади режиму використання та забудови земель, на яких передбачена перспективна містобудівна діяльність;

2.1.7. координація на території Н селищної територіальної громади діяльності суб'єктів містобудування щодо комплексної забудови населених пунктів;

2.1.8. надання відповідно до закону містобудівних умов і обмежень забудови земельних ділянок;

2.1.9. проведення громадського обговорення містобудівної документації;

2.1.10. організація роботи, пов'язаної із завершенням будівництва багатоквартирних житлових будинків, що споруджувалися із залученням коштів фізичних осіб, у разі неспроможності забудовників продовжувати таке будівництво;

2.1.11. організація розвитку інфраструктури об'єктів будівництва, транспорту комунальної власності для розміщення технічних засобів електронних комунікацій з метою задоволення потреб населення в електронних комунікаційних послугах. _____

(азначається перелік завдань, що делегуються суб'єкту співробітництва відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», інших законів з посиланням на відповідну статтю, пункт закону)

2.2. Виконання завдань, визначених у пункті 2.1 цього Договору, делегується строком на період повноважень Х міської військової адміністрації Х району Х області, починаючи з 01 січня 2024 року.

(строк делегування у роках)

(дата, яка визначає початок дії цього Договору)

3. ВИМОГИ ДО ВИКОНАННЯ ДЕЛЕГОВАНИХ ЗАВДАНЬ, ЇХ ФІНАНСУВАННЯ ТА ЗВІТУВАННЯ

3.1. Вимоги до виконання Стороною-2 завдань, визначених у пункті 2.1 цього Договору:

3.1.1. завдання виконуються за запитом начальника Н селищної військової адміністрації або уповноваженої ним посадової особи у визначений законом і погоджений Сторонами строк;

3.1.2. Сторона-1 надає Стороні-2 всі необхідні для виконання делегованих завдань відомості та документи у встановлений законом строк;

3.1.3. відповідальним за поточну координацію діяльності в межах цього Договору від Сторони-1 визначається (найменування підрозділу — виконавчого ОМС відповідної ради);

3.1.4. відповідальним за поточну координацію діяльності в межах цього Договору від Сторони-2 визначається (найменування підрозділу — виконавчого ОМС відповідної ради).

(наводяться вимоги до завдань)

3.2. Фінансування виконання делегованих завдань здійснюється відповідно до вимог Бюджетного кодексу України.

3.3. Обсяг коштів місцевого бюджету Сторони-1, що передаються місцевому бюджету Сторони-2 для виконання завдань, визначених у пункті 2.1 цього Договору, становить _____¹⁰.

(вказується сума коштів, яка буде передана Стороною-1 для забезпечення виконання Стороною-2 завдань, визначених пунктом 2.1 цього Договору)

¹⁰ Сторони мають детально попрацювати над цим пунктом і передбачити відповідні видатки щонайменше в обсягах заробітної плати фахівця Сторони-2, який буде забезпечувати відповідні функції, з усіма нарахуваннями та утриманнями, а також видатки на організацію таких процедур. Для цього необхідно приблизно прорахувати обсяг відповідних звернень за попередній період у людино-годинах та операціях.

3.4. Сторона-2 _____ звітує перед Стороною-1 про стан виконання
(зазначається порядок та період звітування)

завдань, визначених у пункті 2.1 цього Договору, і використання коштів, переданих для їх виконання, шляхом подання Стороні-1 звіту за формою, наведеною в додатку до цього Договору.

3.5. Х міська рада (через відділ архітектури та містобудування Виконавчого комітету Х міської ради) подає до Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України відповідно до

(найменування суб'єкта співробітництва)

статті 17 Закону України «Про співробітництво територіальних громад» звіт про здійснення співробітництва, передбаченого цим Договором.

4. ПОРЯДОК НАБРАННЯ ЧИННОСТІ ДОГОВОРОМ, ВНЕСЕННЯ ЗМІН ТА/АБО ДОПОВНЕНЬ ДО ДОГОВОРУ

4.1. Цей Договір набирає чинності з 25 листопада 2023 року та вводиться в дію з 01 січня 2024 року¹¹.
(зазначається дата, з якої набирає чинності Договір, відповідно до статті 9 Закону України «Про співробітництво територіальних громад»)

4.2. Зміни та/або доповнення до цього Договору допускаються лише за взаємною згодою Сторін і оформляються додатковим договором, який є невід'ємною частиною цього Договору.

4.3. Внесення змін та/або доповнень до цього Договору здійснюється в тому ж порядку, як і його укладення, окрім випадків приєднання до цього Договору, що здійснюється в порядку, визначеному в статті 9-2 Закону України «Про співробітництво територіальних громад».

5. ПРИПИНЕННЯ ДОГОВОРУ

5.1. Цей Договір припиняється в разі:

5.1.1. закінчення строку його дії;

5.1.2. досягнення цілей співробітництва;

5.1.3. невиконання суб'єктами співробітництва взятих на себе зобов'язань;

5.1.4. відмови від співробітництва однієї зі Сторін відповідно до умов цього Договору, що унеможливує подальше здійснення співробітництва;

5.1.5. банкрутства утворених у межах співробітництва підприємств, установ та організацій комунальної форми власності;

5.1.6. нездійснення співробітництва протягом року з дня набрання чинності цим Договором;

5.1.7. ухвалення судом рішення про припинення співробітництва.

5.2. Припинення співробітництва здійснюється за згодою Сторін у порядку, визначеному Законом України «Про співробітництво територіальних громад», і не повинно спричиняти зменшення обсягу та погіршення якості надання відповідних послуг.

5.3. Припинення співробітництва Сторони оформляється відповідним договором у кількості примірників, що відповідає кількості Сторін Договору на дату його припинення, та один примірник додатково для Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України, кожен з яких має однакову юридичну силу.

Один примірник договору про припинення співробітництва Х міська рада

(найменування суб'єкта співробітництва)

надсилає Міністерству розвитку громад, територій та інфраструктури України протягом 10 робочих днів з дати підписання його всіма сторонами.

(зазначається строк)

¹¹ У цьому випадку доцільно визначити, що договір набуває чинності через 10 днів після його підписання, а вводиться у дію з 1 січня 2024 року. Це зумовлено тим, що сторонам потрібно підготувати відповідні зміни в організаційній структурі та передбачити видатки / надходження в статтях свого бюджету. Оскільки для прикладу датою підписання взято кінець 2023 року, цілком логічно запровадити відповідні зміни з початку нового бюджетного періоду.

6. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СТОРІН ТА ПОРЯДОК РОЗВ'ЯЗАННЯ СПОРІВ

6.1. Усі спори, що виникають між Сторонами з приводу виконання умов цього Договору або пов'язані з ним, розв'язуються шляхом переговорів між Сторонами, а у випадку недосягнення згоди між ними — у судовому порядку.

6.2. Сторони несуть відповідальність одна перед одною відповідно до законодавства України.

6.3. Сторона звільняється від відповідальності за порушення зобов'язань згідно із цим Договором, якщо вона доведе, що таке порушення сталося внаслідок дії непереборної сили або випадку.

6.4. У разі виникнення обставин, зазначених у пункті 6.3 цього Договору, Сторона, яка не може виконати зобов'язання, передбачені згідно із цим Договором, повідомляє іншу Сторону про настання, прогнозований термін дії та припинення вищевказаних обставин не пізніше, ніж через 5 робочих днів з дати їх настання і припинення.

(зазначається строк)

Неповідомлення або несвоєчасне повідомлення про неможливість виконання Стороною зобов'язань, передбачених згідно із цим Договором, позбавляє Сторону права на звільнення від виконання своїх зобов'язань у зв'язку з виникненням обставин, зазначених у пункті 6.3 цього Договору.

7. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

7.1. Усі правовідносини, що виникають у зв'язку з виконанням цього Договору і не врегульовані ним, регулюються нормами законодавства України.

7.2. Цей Договір укладений на 3 аркушах у кількості 3 примірників,

(зазначається кількість аркушів) (зазначається кількість примірників)

що мають однакову юридичну силу, з розрахунку по одному примірнику для кожної зі Сторін та один примірник — для Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України.

7.3. Х міська рада Х району Х області надсилає один примірник

(найменування суб'єкта співробітництва)

цього Договору протягом 5 робочих днів з дати підписання його всіма

(зазначається строк)

Сторонами до Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України для внесення його до Реєстру договорів про співробітництво територіальних громад.

7.4. Х міська рада Х району Х області щороку до кінця I кварталу року, наступного

(найменування суб'єкта співробітництва)

за звітним, подає до Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України звіт про здійснення співробітництва, передбаченого цим Договором, відповідно до статті 17 Закону України «Про співробітництво територіальних громад».

8. ЮРИДИЧНІ АДРЕСИ, БАНКІВСЬКІ РЕКВІЗИТИ ТА ПІДПИСИ СТОРІН

Сторона-1:

Юридична адреса:

Банківські реквізити:

Начальник Н селищної військової
адміністрації Х району Х області

_____

(Власне ім'я ПРИЗВИЩЕ)

_____

(підпис)

«__» _____ року

Сторона-2:

Юридична адреса:

Банківські реквізити:

Начальник Х міської військової
адміністрації Х району Х області

_____

(Власне ім'я ПРИЗВИЩЕ)

_____

(підпис)

«__» _____ року

3.2. Передача коштів на виплату заробітної плати працівників органів місцевого самоврядування, які виконують передані їм завдання

Планувати та здійснювати видатки, не віднесені до місцевих бюджетів, а також здійснювати впродовж бюджетного періоду видатки на утримання бюджетних установ одночасно з різних бюджетів заборонено. Це прямо передбачено частиною 2 статті 85 Бюджетного кодексу України (далі — БКУ).

Однак із цього правила є винятки. Зокрема, заборона не стосується випадків, коли такі видатки здійснюються:

- за рішенням відповідної місцевої ради за рахунок вільного залишку бюджетних коштів або за рахунок перевиконання дохідної частини загального фонду місцевого бюджету. При цьому обов'язковою умовою є відсутність простроченої кредиторської заборгованості такого бюджету за захищеними статтями видатків на останню звітну дату, що передує плануванню видатків;
- за рішенням Кабінету Міністрів України.

Такі видатки здійснюються шляхом надання міжбюджетного трансферту з відповідного місцевого бюджету.

3.3. Передача майна для забезпечення працівників іншого органу місцевого самоврядування необхідним обладнанням для виконання делегованого завдання в межах виконання договору співробітництва

Як відомо, бюджетні установи не можуть бути надавачами благодійної допомоги. Тобто отримувати благодійну допомогу установи (у т. ч. ОМС) можуть у будь-яких обсязі та формі й від будь-якої особи. А от надавати благодійну допомогу місцевим радам, як і всім бюджетним установам, — ні. Адже благодійником відповідно до [частини 1 статті 1 Закону України від 5 липня 2012 року № 5073-VI «Про благодійну діяльність та благодійні організації»](#) є дієздатні фізичні особи або юридичні особи, але тільки приватного права.

Водночас *бюджетне законодавство* забороняє здійснювати видатки на утримання бюджетних установ одночасно з різних бюджетів. Винятки із цього правила, передбачені *частиною 2 статті 85 і пунктом 22-5 розділу VI БКУ*, дозволяють здійснення таких видатків лише шляхом надання міжбюджетного трансферту з відповідного місцевого бюджету.

Проти придбання матеріальних цінностей за рахунок коштів одного місцевого бюджету та їх передачі бюджетним установам, які утримуються за рахунок інших місцевих бюджетів, неодноразово висловлювалося Міністерство фінансів України у своїх офіційних роз'ясненнях (листи від [22 травня 2020 року № 05110-05-2/15313](#), [від 15 червня 2023 року № 05130-14-5/16317](#)).

Тому наразі більш прийнятною для застосування є передача коштів у вигляді міжбюджетного трансферту, а не матеріальних цінностей. А вже ОМС-отримувач міжбюджетного трансферту придбає все необхідне для **виконання делегованого завдання в межах виконання договору співробітництва**.

Розділ 4.

Утворення спільного комунального підприємства / комунальної установи

4.1. Короткий аналіз форми співробітництва

Однією з форм співробітництва ТГ є утворення суб'єктами співробітництва спільних комунальних підприємств, установ та організацій, спільних об'єктів інфраструктури (далі — утворення КП/КУ).

Ця форма є однією з найскладніших, оскільки, окрім дотримання законодавства у сфері міжмуніципального співробітництва, вимагає також і врахування норм Господарського кодексу України (далі — ГКУ), бюджетного законодавства, законодавства у сфері реєстрації юридичних осіб та профільних нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у майбутній сфері господарювання, до якої належатиме КП/КУ.

Стаття 13 Закону № 1508 встановлює **спеціальну мету** при утворенні спільного КП/КУ — реалізація спільних інфраструктурних проєктів і виконання функцій, що становлять спільний інтерес, які досягатимуться завдяки такому **спільно утвореному та спільно утримуваному** КП/КУ.

КП/КУ може бути утворено двома або більше ТГ на підставі договору про ММС з метою забезпечення соціально-економічного, культурного розвитку територій, підвищення якості надання послуг населенню на основі спільних інтересів та цілей, ефективного виконання ОМС визначених законом повноважень. Отже, майбутнє КП/КУ може бути утворено винятково в межах власних або делегованих повноважень ОМС — його засновників.

КП/КУ завжди діє **на основі комунальної власності ТГ та спільного фінансування** (утримання) відповідними ТГ — суб'єктами співробітництва.

Залежно від способу утворення (заснування) та формування статутного капіталу в Україні діють підприємства унітарні та корпоративні.

Оскільки майбутнє КП/КУ утворюється двома або більше засновниками за їхнім спільним рішенням (договором), діє на основі об'єднання їхнього майна, їх спільного управління справами, то за формою заснування воно буде **корпоративним**. На практиці це означає, що після утворення такого КП/КУ ОМС засновники не втрачають своїх повноважень відносно такого КП/КУ, воно не набуває статусу самостійного суб'єкта та не втрачає залежності від усіх ОМС — його засновників, також КП/КУ не переходить під управління тільки одного ОМС, на території якого воно фізично розташоване.

4.2. Покроковий алгоритм дій

Ця форма співробітництва передбачає проходження всіх етапів співробітництва, передбачених статтями 5–9 Закону № 1508.

Покроковий алгоритм дій

Назва етапу	Кроки та особливості	Документ
Ініціювання співробітництва (стаття 5 Закону № 1508)	<p>1. Ініціаторами можуть бути відповідний голова, депутати місцевої ради, члени ТГ у порядку місцевої ініціативи. Ініціатор співробітництва забезпечує підготовку пропозиції про ініціювання співробітництва, яка подається на розгляд відповідної ради.</p>	<p>1. Розпорядження голови ради про ініціативу / лист-ініціатива депутатів / рішення членів ТГ про ініціативу (з дотриманням вимог законодавства про місцеву ініціативу). У документі про ініціативу має бути зазначено:</p> <ul style="list-style-type: none"> – мету; – обґрунтування доцільності співробітництва; – інформацію про сферу його здійснення; – форму співробітництва; – очікувані фінансові результати; – інші необхідні для організації співробітництва умови.
	<p>2. Перед винесенням ініціативи на розгляд ради потрібно підготувати попередні висновки виконавчих органів про відповідність інтересам і потребам ТГ пропозиції про ініціювання співробітництва. Висновок або висновки готують відповідні виконавчі органи ради, які дотичні до діяльності майбутнього КП/КУ. Такий висновок може підготувати і виконавчий комітет ради.</p>	<p>1. Розпорядження голови відповідної ради / начальника ВАНП про надання доручення відповідному виконавчому органу ради підготувати попередній (попередні) висновок (висновки) про відповідність / невідповідність інтересам і потребам ТГ пропозиції. 2. Попередній (попередні) висновок (висновки) про відповідність / невідповідність інтересам і потребам ТГ пропозиції.</p>
	<p>3. Рішення про надання згоди на організацію співробітництва місцевої ради (у разі утворення ВАНП — розпорядження начальника ВАНП). Ухвалене в установленому порядку місцевою радою / начальником ВАНП рішення про надання згоди на організацію співробітництва є підставою для голови ради / начальника ВАНП для початку переговорів між потенційними суб'єктами співробітництва про його організацію та утворення комісії з підготовки проекту договору про співробітництво.</p>	<p>1. Рішення місцевої ради / розпорядження начальника ВАНП про надання згоди на організацію співробітництва. У цьому рішенні / розпорядженні доречно одразу прописати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – доручення відповідному голові / начальнику ВАНП звернутися до потенційних громад-партнерів з ініціативою про співробітництво та початок переговорів; – делегування від ради / ВАНП посадових осіб / депутатів до комісії з підготовки проекту договору про співробітництво.
Переговори про організацію співробітництва (стаття 6 Закону № 1508)	<p>1. Голова ради / начальник ВАНП, що представляє ТГ, надсилає пропозицію про початок переговорів з питань організації співробітництва відповідним головам рад / начальникам ВАНП, що представляють відповідні ТГ — потенційних суб'єктів співробітництва, і забезпечує утворення комісії, до складу якої входять представники відповідних ТГ.</p>	<p>1. Лист про початок переговорів з додатками — попередньо ухваленими рішеннями відповідної ради / розпорядженнями ВАНП.</p>
	<p>2. Голова ради / начальник ВАНП, який отримав пропозицію, забезпечує протягом 60 днів з дати її надходження:</p> <ol style="list-style-type: none"> а) її вивчення; б) оцінювання виконавчими органами ради на відповідність потребам ТГ; в) проведення громадського обговорення такої пропозиції. 	<p>1. Розпорядження голови ради / начальника ВАНП про вивчення пропозиції та надання доручення виконавчим органам надати висновки про відповідність ініціативи потребам ТГ, а також проведення громадського обговорення (одне розпорядження або окремі). 2. Протоколи громадських обговорень.</p>

	<p>3. Після цього ініціатива подається на розгляд відповідної ради / начальника ВАНП для прийняття рішення про надання згоди на організацію співробітництва чи відмову та делегування представника (представників) до комісії.</p> <p>Якщо була надана відмова в конкретній ініціативі (форма співробітництва, мета або інші параметри не відповідають потребам ТГ, проте вбачається доцільність співробітництва в означеній сфері), етапи співробітництва починаються заново.</p> <p>З моменту надання згоди всіма суб'єктами співробітництва можна переходити до наступного етапу.</p>	<p>1. Рішення ради / розпорядження начальника ВАНП про надання згоди на організацію співробітництва та делегування представника (представників) до комісії або про відмову в наданні згоди на організацію співробітництва.</p>
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Створення проєкту договору про співробітництво (статті 7, 9 Закону № 1508)</p>	<p>1. Проєкт договору про ММС розробляє комісія, яка утворюється спеціально та винятково із цією метою.</p> <p>До складу комісії входять у рівній кількості представники всіх суб'єктів співробітництва (які були вже делеговані на попередній стадії).</p> <p>2. Склад комісії затверджується спільним розпорядженням голів рад, що представляють ТГ — суб'єктів співробітництва.</p> <p>Формою роботи комісії є засідання, що проводяться за рішенням її голови.</p> <p>Рішення, прийняті комісією на своїх засіданнях, оформляються протоколом, який підписує головуючий на засіданні та секретар.</p> <p>Головуючими на засіданні комісії є почергово представники суб'єктів співробітництва.</p> <p>Засідання комісії можуть проводитися дистанційно в режимі відеоконференції (дистанційні засідання комісії). Порядок проведення дистанційних засідань комісії визначається відповідною комісією та повинен забезпечувати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – можливість реалізації прав членів комісії; – ідентифікацію особи, яка бере участь у засіданні комісії; – встановлення та фіксацію результатів голосування щодо кожного питання; – обов'язковість відеозапису та одночасну трансляцію на офіційних вебсайтах усіх суб'єктів співробітництва. <p>Відеозапис дистанційного засідання комісії є невід'ємною частиною протоколу засідання комісії.</p> <p>Організаційне забезпечення діяльності комісії здійснюється виконавчими органами рад — суб'єктів співробітництва.</p>	<p>1. Спільне розпорядженням голів рад / начальників ВАНП, що представляють ТГ — суб'єктів співробітництва, про утворення комісії з підготовки проєкту договору про співробітництво та затвердження її складу.</p> <p>На практиці нерідко цим спільним розпорядженням також затверджують положення про таку комісію. Основні моменти роботи комісії визначені в статті 7 Закону № 1508, проте за наявності норм, які деталізують процедуру розроблення проєкту рішення, таке положення може стати додатковим інструментом.</p> <p>2. Протоколи комісії.</p>

	<p>3. Комісія готує протягом 60 днів з дати її утворення проект договору про співробітництво.</p> <p>Комісія припиняє свою діяльність з дати набрання чинності договором про співробітництво або прийняття кожною радою рішення про припинення організації співробітництва.</p>	<p>1. Проект договору про співробітництво.</p> <p>Істотні умови такого договору:</p> <ul style="list-style-type: none"> – перелік суб'єктів співробітництва; – предмет договору; – форма ММС (утворення спільних комунальних підприємств, установ та організацій); – строк дії договору; – кількість примірників договору та рада одного із суб'єктів, відповідальна за подання звітів про виконання договору центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері розвитку місцевого самоврядування; – відповідальність; – обсяги фінансування чи надання інших ресурсів; – вимоги, зазначені в статті 13 Закону № 1508 (обов'язкові саме для цієї форми ММС): <ul style="list-style-type: none"> • сфера діяльності спільних КП/КУ; • найменування й місцезнаходження КП/КУ; • організаційно-правова форма КП/КУ; • структура органів і служб управління спільними КП/КУ, порядок їх призначення та організації діяльності; • обсяг коштів (майна), який інвестують ОМС суб'єктів співробітництва для фінансування (утримання) та забезпечення функціонування спільних КП/КУ, а також строки їх внесення; • етапи утворення спільних КП/КУ і відповідальність сторін за результати їх діяльності; • шляхи покриття ОМС суб'єктів співробітництва можливих збитків, дефіциту коштів і розподілу отриманих доходів спільних КП/КУ; • порядок припинення діяльності спільних КП/КУ, а також розподілу між суб'єктами співробітництва майна таких КП/КУ; • порядок припинення дії договору та розв'язання спорів під час його виконання; • умови виходу одного із суб'єктів зі співробітництва. <p>Також істотними умовами є ті умови, за якими за заявою однієї зі сторін повинно бути досягнуто згоди.</p> <p>Примірна форма договору затверджена наказом Мінвідновлення № 217.</p>
--	--	--

Схвалення проєкту договору про співробітництво (стаття 8 Закону № 1508)	<p>1. Голови рад / начальники ВАНП протягом 15 днів після завершення підготовки комісією проєкту договору про співробітництво забезпечують внесення на розгляд відповідних рад питання про його схвалення.</p>	<p>1. Розпорядження голови ради про внесення на розгляд відповідної ради питання про його схвалення. У разі утворення ВАНП цей пункт не виконується.</p>
	<p>2. Рішення про схвалення проєкту договору про співробітництво приймається радами протягом 30 днів з дня внесення відповідного питання на розгляд ради.</p>	<p>1. Рішення ради / розпорядження начальника ВАНП про схвалення проєкту договору про співробітництво. 2. Таке рішення має бути в кожній ТГ — суб'єкті співробітництва.</p>
Укладення та реєстрація договору (стаття 9 Закону № 1508)	<p>1. Договір про співробітництво укладається в письмовій формі головами рад після схвалення його проєкту відповідними радами / начальниками ВАНП. Кількість примірників договору повинна бути на один більшою, ніж кількість суб'єктів співробітництва. Кожен із суб'єктів співробітництва отримує один примірник договору про співробітництво. Один примірник договору про співробітництво передається для внесення до реєстру про співробітництво ТГ центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері розвитку місцевого самоврядування.</p>	<p>1. Договір про співробітництво. 2. Супровідний лист для внесення до Реєстру договорів про співробітництво територіальних громад.</p>
	<p>2. Договір про співробітництво набирає чинності через 10 днів з дати його укладення з урахуванням вимог бюджетного законодавства, якщо суб'єкти співробітництва не домовилися про інші строки, про що зазначається в договорі.</p>	
Виконання умов договору (стаття 17 Закону № 1508)	<p>1. Лише після набрання договором законної сили сторони переходять до фактичного виконання його умов згідно з тими етапами, які самостійно для себе визначили в договорі.</p>	
	<p>2. Суб'єкт співробітництва, який згідно з договором відповідальний за подання звітів про здійснення співробітництва, подає щороку до кінця I кварталу року, наступного за звітним, такий звіт центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері розвитку місцевого самоврядування.</p>	<p>1. Звіт про здійснення співробітництва.</p>

1. Співробітництво припиняється в разі:

- закінчення строку дії договору про співробітництво;
- досягнення цілей співробітництва;
- невиконання суб'єктами співробітництва взятих на себе зобов'язань;
- відмови від співробітництва відповідно до умов договору про співробітництво одного або кількох його суб'єктів, що унеможлиблює подальше здійснення співробітництва;
- банкрутства утворених у межах співробітництва підприємств, установ та організацій комунальної форми власності;
- ухвалення судом рішення про припинення співробітництва;
- нездійснення співробітництва протягом року з дня набрання чинності договором про співробітництво.

Припинення співробітництва не повинно спричинити зменшення обсягу та погіршення якості надання послуг населенню.

Спірні питання, що виникають у зв'язку з припиненням співробітництва, урегульовують ОМС суб'єктів співробітництва шляхом переговорів.

2. Припинення співробітництва здійснюється за згодою його суб'єктів у порядку, передбаченому статтями 6–9 Закону № 1508, для організації співробітництва з урахуванням особливостей, зазначених нижче, шляхом укладення відповідного договору головами рад / начальниками ВАНП після схвалення його проекту радами / начальниками ВАНП.

3. Один примірник договору про припинення співробітництва, який набрав чинності в установленому порядку, надсилається центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері розвитку місцевого самоврядування.

4. На підставі попереднього висновку виконавчої ради одного із суб'єктів співробітництва про наявність хоча б однієї з підстав, передбачених частиною 1 статті 18 Закону № 1508, рада / начальник ВАНП ухвалює рішення про припинення співробітництва та письмово звертається до інших суб'єктів співробітництва з пропозицією провести переговори про припинення співробітництва.

1. Попередній висновок виконавчого органу ради одного із суб'єктів співробітництва про наявність хоча б однієї з підстав для припинення співробітництва.

2. Рішення ради / розпорядження начальника ВАНП про припинення співробітництва.

3. Письмове звернення до інших суб'єктів співробітництва з пропозицією проведення переговорів про припинення співробітництва.

4. Повідомлення в місцевих медіа про припинення співробітництва.

5. Рішення ради / розпорядження ВАНП про згоду на припинення співробітництва або відсутність такого рішення протягом 30 днів з дати надходження пропозиції.

6. Рішення ради / розпорядження начальника ВАНП про схвалення проекту договору про припинення співробітництва.

7. Договір про припинення співробітництва.

<p>5. Повідомлення про припинення співробітництва доводиться суб'єктами співробітництва до відома населення шляхом оприлюднення в місцевих медіа.</p> <p>6. Проведення переговорів про припинення співробітництва розпочинається протягом 30 днів з дати отримання суб'єктами співробітництва відповідної пропозиції.</p> <p>7. Відсутність протягом 30 днів з дати надходження пропозиції провести переговори про припинення співробітництва відповіді суб'єктів співробітництва вважається їхньою згодою на його припинення.</p> <p>8. Співробітництво припиняється шляхом передачі учасниками співробітництва своєї частки на користь одного із суб'єктів або шляхом припинення діяльності спільного КП/КУ згідно із законодавством.</p>	
---	--

4.3. Вимоги до спільного КП/КУ

Закон № 1508 встановлює **обов'язкові вимоги** до договору ММС про утворення спільного КП/КУ. Зокрема, у ньому потрібно зазначити:

1. сферу діяльності спільних КП/КУ (наприклад, *у сфері управління відходами*);
2. найменування та місцезнаходження КП/КУ (наприклад, *«Чисте місто» та конкретна адреса*);
3. організаційно-правову форму КП/КУ (у нашому випадку це може бути *спільне (корпоративне) комерційне / некомерційне комунальне підприємство, спільна (корпоративна) некомерційна комунальна установа та спільна (корпоративна) комерційна / некомерційна комунальна організація*);
4. структуру органів і служб управління спільними КП/КУ, порядок їх призначення та організації діяльності (*керівник, наглядова рада та детальні процедури*);
5. обсяг коштів (майна), який інвестують ОМС суб'єктів співробітництва для фінансування (утримання) та забезпечення функціонування спільних КП/КУ, а також строки їх внесення (наприклад, *майновий внесок кожного суб'єкта співробітництва становить 10 000 грн, який вноситься в чотири етапи по 2 500 грн не пізніше ніж 1 числа кожного кварталу 2024 року*);
6. етапи утворення спільних КП/КУ і відповідальність сторін за результати їх діяльності;
7. шляхи покриття ОМС суб'єктів співробітництва можливих збитків, дефіциту коштів і розподілу отриманих доходів спільних КП/КУ;
8. порядок припинення діяльності спільних КП/КУ, а також розподілу між суб'єктами співробітництва майна таких КП/КУ;
9. порядок припинення дії договору та розв'язання спорів під час його виконання;
10. умови виходу одного із суб'єктів зі співробітництва.

Спільне КП/КУ **утворюється в розпорядчому порядку** засновниками — ОМС, які є суб'єктами співробітництва, **на базі відокремленої частини комунальної власності різних ТГ** (це може бути земельна ділянка, будівля, устаткування або внесок у грошовій формі) і входить до сфери відповідних органів управління кожної ТГ — суб'єкта співробітництва. Зразок рішення наведено в Додатку 1.

Першим етапом утворення спільного КП/КУ може бути розроблення статутних документів (див. Додаток 2) і здійснення реєстраційних дій. Серед інших етапів можна виділити такі:

- обрання (призначення) керівника КП/КУ (див. Додаток 3), створення наглядової ради;
- формування штатного розпису;
- формування статутного фонду;
- закупівля необхідного обладнання, ремонтні роботи тощо;
- початок здійснення першої / другої і далі фази роботи КП/КУ.

Орган, до сфери управління якого входить КП/КУ, є представником власника — відповідної ТГ і виконує його функції у межах, визначених законодавством і договором про ММС.

Майно КП/КУ перебуває в комунальній власності та закріплюється за таким КП/КУ на праві господарського відання (комунальне комерційне підприємство) або на праві оперативного управління (комунальне некомерційне підприємство). Примірний зразок такого рішення наведено в Додатку 4.

Статутний капітал КП/КУ утворюється органами кожного суб'єкта співробітництва, до сфери управління яких воно належить. Розмір статутного капіталу визначається відповідною місцевою радою та має бути зазначений у договорі про ММС.

Окремо звертаємо увагу, що законодавство містить пряму заборону на можливість утворення спільного КП/КУ на базі майна, яке відповідно до закону (рішення ОМС) **не підлягає приватизації**.

Статутний капітал КП/КУ **підлягає сплаті до закінчення першого року** з дня державної реєстрації такого КП/КУ.

Найменування КП/КУ повинно містити слова «комунальне підприємство» чи «комунальна установа» та вказівку на ОМС, до сфери управління яких воно входить.

КП/КУ не несе відповідальності за зобов'язаннями власників та ОМС, до сфери управління яких воно входить.

Органи управління КП/КУ підприємства:

- **керівник КП/КУ**, який призначається (обирається) органами, до сфери управління яких належить, або наглядовою радою цього підприємства (у разі її утворення) і є підзвітним органу, який його призначив (обрав);
- **наглядова рада КП/КУ** (у разі її утворення), яка в межах компетенції, визначеної статутом і законом, контролює і спрямовує діяльність керівника. З огляду на складність функціонування спільного КП/КУ утворення наглядової ради є рекомендованим.

Наглядова рада утворюється за рішенням органів, до сфери управління яких належить КУ/КП. Критерії, відповідно до яких утворення наглядової ради є обов'язковим, а також порядок утворення, організації діяльності та ліквідації наглядової ради та її комітетів, по-

рядок призначення членів наглядової ради визначається в договорі ММС. З урахуванням складності діяльності спільного КП/КУ, важливості забезпечення безстороннього та комплексного підходу під час управління ним, надання можливості засновникам оперативно реагувати на важливі питання організації діяльності КП/КУ доречно ухвалити рішення про створення наглядової ради, положення про неї та затвердити персональний склад (по рівній кількості представників від кожного із засновників).

Статут спільного КП/КУ повинен відповідати законодавству та вимогам, визначеним у договорі. Утворення та реєстрація спільного КП/КУ здійснюються відповідно до вимог законодавства.

Правила проведення реєстраційних дій новоутвореного КП/КУ передбачені [Законом України від 15 травня 2003 року № 755-IV «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань»](#).

Документи для державної реєстрації можуть подаватися в паперовій або електронній формі. Представник ТГ, уповноважений на здійснення реєстраційних дій, подає примірник оригіналу (нотаріально засвідчену копію) документа, що засвідчує його повноваження (окрім випадку, якщо відомості про повноваження цього представника містяться в Єдиному державному реєстрі).

Відповідно до статті 17 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань» для державної реєстрації створення юридичної особи подаються такі документи:

- заява про державну реєстрацію створення юридичної особи;
- примірник оригіналу (нотаріально засвідчену копію) рішення засновників про створення юридичної особи;
- установчий документ юридичної особи.

Установчими документами суб'єкта господарювання є рішення про утворення КП/КУ, статут (положення) суб'єкта господарювання.

В установчих документах повинні бути зазначені найменування та місцезнаходження суб'єкта господарювання, мета і предмет господарської діяльності, склад і компетенція його органів управління, порядок прийняття ними рішень, порядок формування майна, розподілу прибутків і збитків, умови його реорганізації та ліквідації, якщо інше не передбачено законом.

Статут суб'єкта господарювання повинен містити відомості про його найменування і місцезнаходження, мету і предмет діяльності, розмір і порядок утворення статутного та інших фондів, порядок розподілу прибутків і збитків; про органи управління і контролю, їх компетенцію; про умови реорганізації та ліквідації суб'єкта господарювання, а також інші відомості, пов'язані з особливостями організаційної форми суб'єкта господарювання, передбачені законодавством. Статут може містити й інші відомості, що не суперечать законодавству.

Статут затверджують власники майна (засновники) суб'єкта господарювання чи його представники, органи або інші суб'єкти відповідно до закону.

[Постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2022 року № 209 «Деякі питання державної реєстрації та функціонування єдиних та державних реєстрів, держателем яких є Міністерство юстиції, в умовах воєнного стану»](#) встановлено, що в умовах воєнного стану державна реєстрація юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, державна реєстрація речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень (далі — державна реєстрація) проводиться з урахуванням таких особливостей:

- державна реєстрація проводиться виключно державними реєстраторами юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців, державними реєстраторами речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень (далі — державні реєстратори), посадовими особами Міністерства юстиції, його територіальних органів (далі — посадові особи), включеними до затвердженого Міністерством юстиції переліку державних реєстраторів та посадових осіб (далі — перелік), яким в умовах воєнного стану надається доступ до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно та/або Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань (далі — реєстри). Перелік може передбачати обмеження (умови) проведення (прийняття) включеними до нього державними реєстраторами, посадовими особами реєстраційних дій (рішень про державну реєстрацію прав);
- посадові особи мають право проводити реєстраційні дії щодо фізичних осіб – підприємців, усіх видів юридичних осіб та громадських формувань, а також приймати рішення про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, якщо відповідні обмеження (умови) не передбачено переліком;
- державна реєстрація юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань може проводитися на підставі надісланих заявником державному реєстратору, посадовій особі електронною поштою або за допомогою інших засобів зв'язку документів в електронній формі, що створені з дотриманням вимог законодавства у сфері електронних довірчих послуг та законодавства про електронні документи та електронний документообіг, або електронних копій документів у паперовій формі. Електронні копії документів у паперовій формі приймаються за умови підписання таких копій з використанням кваліфікованого електронного підпису заявника. Державний реєстратор, посадова особа проводить перевірку такого підпису через офіційний вебсайт центрального засвідчувального органу та завантажує результати такої перевірки до реєстру, крім випадків відсутності доступу до зазначеного вебсайту;
- державна реєстрація проводиться невідкладно після отримання у повному обсязі належних документів для державної реєстрації. Документи для державної реєстрації, які подані не у повному обсязі або не відповідають законодавству, не розглядаються та повертаються заявникові без оформлення відповідного рішення з одночасним усним повідомленням заявнику про повний перелік документів, що повинні бути подані, та/або вимоги законодавства, що повинні бути дотримані. Якщо документи для державної реєстрації надіслано електронною поштою або за допомогою інших засобів зв'язку, таке повідомлення заявнику здійснюється електронною поштою або за допомогою інших засобів зв'язку;
- державна реєстрація проводиться незалежно від місцезнаходження нерухомого майна, місцезнаходження юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців чи громадських формувань, якщо відповідні обмеження (умови) не передбачено переліком.

4.4. Передача грошових коштів і матеріальних цінностей до статутного фонду спільного КП

Згідно з [пунктом 3 частини 2 статті 71 БКУ](#) до витрат бюджету розвитку місцевих бюджетів належать, зокрема, внески органів влади Автономної Республіки Крим та ОМС до статутного капіталу суб'єкта господарювання.

Таким чином, ОМС мають повне право здійснювати внески до статутних капіталів КП. Причому це повною мірою стосується внесків і до статутного капіталу КП, утворених безпосередньо відповідною місцевою радою, і внесків до капіталів спільних КП, утворених суб'єктами співробітництва на підставі договору.

Місцеві ради можуть здійснювати внески до статутного капіталу КП як у грошовій формі (шляхом перерахування коштів на рахунок КП, відкритий в органах Казначейства), так і в майновій (шляхом передачі нерухомого або рухомого майна).

Ба більше, внески в статутний капітал КП ОМС можуть робити як під час створення відповідного підприємства, так і протягом його подальшої діяльності. Жодних вимог до розміру статутного капіталу КП і порядку його формування чинним законодавством не передбачено.

Зауважимо: видатки на здійснення внесків до статутного капіталу слід планувати та проводити за КПКВК 7670 «Внески до статутного капіталу суб'єктів господарювання». Відповідно видатки на зазначені цілі ОМС має запланувати у своєму кошторисі за КЕКВ 3210 «Капітальні трансферти підприємствам (установам, організаціям)».

На цьому свого часу наголошувало Міністерство фінансів України в [листі від 9 листопада 2020 року № 05210-14-2/34221](#).

Документальним підтвердженням здійснення місцевою радою грошового внеску до статутного капіталу КП будуть платіжна інструкція та виписка з реєстраційного рахунку ОМС.

Також зауважимо, що під час виконання як державного, так і місцевих бюджетів провадиться **казначейське обслуговування** бюджетних коштів.

Воно передбачає **розрахунково-касове обслуговування** органами Казначейства не лише розпорядників бюджетних коштів, але й **одержувачів**.

Про це свідчать пункт 1 частини 1 статті 43 БКУ та пункт 10.1 [Порядку казначейського обслуговування місцевих бюджетів, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 23 серпня 2012 року № 938](#) (далі — Порядок № 938).

Важливо! Фінансову підтримку з місцевого бюджету КП може отримувати винятково на бюджетний рахунок, відкритий в органах Казначейства.

Це чітко визначило Міністерство фінансів України у вищезгаданому листі.

Якщо ж ідеться про майновий внесок — передачу певного майна для поповнення статутного капіталу, тоді має бути оформлено Акт приймання-передачі (у двох примірниках). Зокрема, у разі передачі будівель, споруд, обладнання, транспортних засобів тощо доцільно застосовувати типову форму [Акта приймання-передачі основних засобів](#), затверджену наказом Міністерства фінансів України від 13 вересня 2016 року № 818 «Про затвердження типових форм з обліку та списання основних засобів суб'єктами державного сектору та порядку їх складання» (далі — наказ № 818).

Для цілей бухгалтерського обліку внески ОМС до статутного капіталу КП є фінансовими інвестиціями. Методологічні засади формування в бухобліку інформації про фінансові інвестиції, операції зі спільної діяльності та її розкриття у фінансовій звітності визначено [Національним положенням \(стандартом\) бухгалтерського обліку в державному секторі 133 «Фінансові інвестиції», затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 18 травня 2012 року № 568](#) (далі — НП(С)БО № 133).

Нагадаємо: фінансові інвестиції — це активи, які утримуються (контролюються) суб'єктом державного сектору з метою отримання економічних вигід від володіння ними.

Фінансові інвестиції визнаються в разі, якщо (*пункт 1 розділу II* НП(С)БО № 133):

- по-перше, суб'єкт держсектору здійснює контроль за такими інвестиціями;
- по-друге, їхню оцінку можна достовірно визначити;
- по-третє, існує імовірність отримання суб'єктом держсектору економічних вигід або потенціалу корисності.

Оцінювання та облік фінансових інвестицій здійснюються за кожною фінансовою інвестицією, а фінансові інвестиції в підприємства державного, комунального секторів економіки, які належать до сфери управління суб'єкта державного сектору, відображаються за кожним підприємством. Тобто обліковувати слід не кожен актив, переданий як внесок до статутного капіталу, а загалом інвестиції в конкретне підприємство. Такий порядок обліку передбачено *пунктом 8 розділу III* НП(С)БО № 133.

Для обліку внесків до статутного капіталу КП згідно з [Порядком застосування плану рахунків, затвердженим наказом Міністерства фінансів України № 1219 від 29 грудня 2015 року](#), слід застосовувати:

- субрахунок 2513 «Довгострокові фінансові інвестиції в капітал підприємств» — для відображення довгострокових фінансових інвестицій у підприємства комунального сектору економіки, які належать до сфери управління суб'єкта держсектору;
- субрахунок 5212 «Капітал у підприємствах в іншій формі участі у капіталі» — для відображення формування капіталу в капіталі підприємств комунального сектору економіки, які належать до сфери управління суб'єкта держсектору.

Майте на увазі: кошти, виділені з метою поповнення статутного капіталу КП, ОМС має показати в обліку як цільове фінансування із застосуванням однойменного субрахунку 5411.

Суттєво: нещодавно Міністерство фінансів України [наказом № 650](#) внесло зміни до [пункту 4.2 Типової кореспонденції](#). Проте наразі *наказ № 650* ще не набрав чинності. Усі запроваджені цим документом зміни запрацюють з дня його офіційного опублікування.

Наказом № 650 Міністерство фінансів України уточнило порядок відображення на рахунках бухобліку майнових внесків до статутного капіталу. Так, передбачено застосування субрахунку 1815 «Активи для розподілу, передачі, продажу» у разі передачі КП активів, спеціально придбаних з метою здійснення внеску до статутного капіталу, а не для власного використання. Тобто якщо місцева рада придбаває активи, які за своєю вартістю та призначенням належать до основних засобів, але планує їх передачу КП як

внеску до статутного капіталу, такі активи слід оприбутковувати саме на субрахунок 1815. Жодних підстав для введення їх в експлуатацію та зарахування на баланс ОМС як необоротних активів немає. Адже місцева рада фактично не використовуватиме ці активи в процесі своєї діяльності.

Приклад 1. *З метою створення ефективної системи управління відходами та оптимізації витрат ТГ на утримання системи поводження з відходами між міською та селищною радами укладено договір про співробітництво ТГ у формі утворення спільного КП «Екосервіс». Для формування статутного капіталу КП сторони договору інвестують кошти та майно, зокрема:*

міська рада перерахувала на рахунок КП грошові кошти в сумі 1 000 000 грн, а також передала адмінбудівлю. Первісна вартість будівлі — 1 500 000 грн, сума нарахованого зносу — 900 000 грн;

селищна рада придбала та передала транспортний засіб — сміттєвоз вартістю 3 200 000 грн. Сміттєвоз було придбано спеціально для передачі КП як внеску до статутного капіталу.

Облік майнових і грошових внесків до статутного капіталу КП

№ з/п	Зміст операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн	№ МО
		дебет	кредит		
Міська рада					
1	Отримано цільове фінансування для створення фінансових інвестицій	2 313	5 411	1 000 000	2
2	Перераховано кошти на рахунок КП як внесок до статутного капіталу	2 513	2 313	1 000 000	2
3	Відображено зміни в капіталі	5 411	5 212	1 000 000	17
4	Передано будівлю як внесок до статутного капіталу КП (на суму залишкової вартості переданої будівлі)	2 513	1 015	600 000	9
5	Списано суму нарахованого зносу	1 411	1 015	900 000	9
6	Відображено зміни в капіталі	5 111	5 212	1 500 000	17
Селищна рада					
1	Отримано цільове фінансування для створення фінансових інвестицій	2 313	5 411	3 200 000	2
2	Придбано сміттєвоз для передачі КП як внесок до статутного капіталу	1 815	6 211	3 200 000	6
3	Перераховано кошти постачальнику за сміттєвоз	6 211	2 313	3 200 000	2, 6
4	Передано сміттєвоз як внесок до статутного капіталу КП	2 513	1 815	3 200 000	17
5	Відображено зміни в капіталі	5 411	5 212	3 200 000	17

4.5. Передача комунального майна в оперативне управління та господарське відання

Під правом господарського відання слід розуміти речове право суб'єкта підприємства, який володіє, користується і розпоряджається майном, закріпленим за ним власником

(уповноваженим ним органом), з обмеженням правомочності розпорядження щодо окремих видів майна. Таке визначення наведено в [частині 1 статті 136 ГКУ](#).

При цьому власник майна, закріпленого на праві господарського відання за суб'єктом підприємництва, здійснює контроль за використанням і збереженням належного йому майна безпосередньо або через уповноважений ним орган, не втручаючись в оперативно-господарську діяльність підприємства.

Правом оперативного управління вважається речове право суб'єкта господарювання, який володіє, користується і розпоряджається майном, закріпленим за ним для здійснення некомерційної господарської діяльності (*частина 1 статті 137 ГКУ*).

Причому власник майна, закріпленого на праві оперативного управління за суб'єктом господарювання, здійснює контроль за використанням і збереженням переданого в оперативне управління майна безпосередньо або через уповноважений ним орган і має право вилучати в суб'єкта господарювання надлишкове майно, а також майно, що не використовується, і майно, що використовується ним не за призначенням.

Як бачимо, ключова відмінність права господарського відання від права оперативного управління полягає насамперед у тому, хто є отримувачем такого майна — комерційна чи некомерційна структура.

Так, ОМС можуть передати комунальне майно в господарське відання КП.

Тоді як на праві оперативного управління майно закріплюється передусім за бюджетними установами.

Окрім того, відрізняються і повноваження власника майна, закріпленого на праві оперативного управління, від прав власника майна, переданого в господарське відання. У першому випадку власник має ширші повноваження щодо такого майна.

Увага! Передача комунального майна в оперативне управління підприємствам, установам, організаціям, які не були утворені відповідним ОМС, не допускається.

Такий висновок зробила Велика Палата Верховного Суду ([постанова від 22 січня 2019 року в справі № 910/12224/17](#)). Також на цьому наголошували і фахівці Фонду державного майна України в [листі «Щодо передачі майна в оперативне управління» від 11 листопада 2020 року № 10-16-23012](#).

Підставою для передачі комунального майна є рішення сесії відповідної місцевої ради про закріплення майна на праві оперативного управління (господарського відання).

Водночас кожному ОМС доцільно затвердити Положення про порядок закріплення майна комунальної власності за підприємствами, установами, організаціями на правах господарського відання або оперативного управління та типові договори. Такі нормативні документи чітко визначатимуть процедуру передачі та закріплення комунального майна відповідної ТГ.

Безпосередньо передачу майна слід оформлювати [Актом приймання-передачі основних засобів](#) за типовою формою, затвердженою *наказом № 818*.

Також разом з відповідними об'єктами необоротних активів необхідно передати облікові документи, які підтверджують їхню первісну вартість, суму нарахованого зносу, дату введення в експлуатацію, а також технічну документацію (за наявності). Цього вимагає [абзац 7 пункту 5 розділу III Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку основних засобів](#)

[суб'єктів державного сектору, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 23 січня 2015 року № 11.](#)

Що стосується порядку відображення передачі майна в оперативне управління (господарське відання) на рахунках бухгалтерського обліку, то для цілей бухгалтерського обліку такі операції є внутрішнім переміщенням у межах органу, уповноваженого управляти об'єктами комунальної власності.

При цьому ОМС має скласти кореспонденцію субрахунків, передбачену пунктом 1.14 Типової кореспонденції.

Та головне: ані доходи, ані витрати в результаті такої передачі не виникають.

Приклад 2. На підставі рішення сесії селищної ради за територіальним центром соціального обслуговування закріплено на праві оперативного управління автомобіль. Передачу з балансу селищної ради зазначених об'єктів оформлено Актом приймання-передачі основних засобів за типовою формою.

Згідно з Актом приймання-передачі основних засобів, підписаним у листопаді 2023 року, первісна вартість переданого автомобіля становить 469 122,00 грн, а сума нарахованого зносу на момент передачі — 324 475,05 грн (у т. ч. за минулі роки — 281 473,20 грн, за січень — листопад поточного року — 43 002,85 грн).

Разом з авто було передано всю технічну й експлуатаційну документацію та Інвентарну картку обліку об'єкта основних засобів.

Облік передачі комунального майна в оперативне управління

№ з/п	Зміст операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн	№ МО
		дебет	кредит		
1	Нараховано амортизацію на автомобіль у місяці його вибуття (за січень — листопад 2023 року)	8 014	1 411	43 002,85	17
2	Віднесено на фінансовий результат суму амортизації, нарахованої в місяці вибуття	5 511	8 014	43 002,85	17
3	Списано первісну вартість автомобіля, переданого в оперативне управління	5 111	1 015	469 122,00	9
4	Списано суму зносу, нарахованого на автомобіль:				
	– за січень — листопад 2023 року	1 411	5 511	43 002,85	9
	– у минулі роки	1 411	5 512	281 473,20	9

Приклад 3. За рішенням сесії селищної ради передано в господарське відання та на баланс КП господарську будівлю (гараж).

Акт приймання-передачі основних засобів підписано 1 січня 2024 року. Згідно з даними бухобліку, первісна вартість будівлі — 568 000,00 грн, нарахований знос — 461 026,67 грн.

Будівлю передано разом з Інвентарною карткою обліку об'єкта основних засобів і технічною документацією.

Облік передачі комунального майна в господарське відання

№ з/п	Зміст операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн	№ МО
		дебет	кредит		
1	Відображено передачу будівлі гаража в господарське відання КП:				
	– на суму первісної вартості	5 111	1 013	568 000,00	9
	– на суму нарахованого зносу	1 411	5 512	461 026,67	9

4.6. Поповнення статутного капіталу вже утвореного КП грошовими коштами

Для цілей бухгалтерського обліку операція з поповнення статутного капіталу раніше утвореного КП нічим не відрізняється від здійснення внесків до статутного капіталу КП під час його утворення. В обох випадках ідеться про придбання (створення) фінансових інвестицій ОМС. Порядок документального оформлення та відображення на рахунках бухгалтерського обліку таких операцій описано вище (див. приклад 1).

4.7. Передача грошових коштів КП або КУ за цільовою програмою

Передусім зауважимо найголовніше:

Передавати кошти напряму установі (підприємству) — розпоряднику нижчого рівня (одержувачу) бюджетних коштів, оминаючи головного розпорядника — ОМС, не можна.

Сторонами договору про співробітництво ТГ є відповідні місцеві ради. І саме вони несуть відповідальність за цільове використання коштів, отриманих згідно із цим договором.

Також нагадаємо припис *частини 1 статті 93 БКУ*. Зокрема, згідно із цією нормою місцева рада може передати кошти на здійснення окремих видатків місцевих бюджетів іншій місцевій раді у вигляді міжбюджетного трансферту до відповідного місцевого бюджету. У тому числі це стосується і випадків, коли на території відповідної ТГ недостатньо бюджетних установ, інших суб'єктів господарювання комунальної власності, які забезпечують надання публічних послуг.

Трансферти між бюджетами зазвичай перераховують у вигляді субвенції.

Безпосередньо передача коштів між місцевими бюджетами здійснюється на підставі рішень відповідних місцевих рад, прийнятих кожною зі сторін, і укладання договору (*частина 2 статті 93 БКУ*).

Таким чином, відповідні місцеві ради повинні:

- по-перше, прийняти **рішення** про передачу / прийняття бюджетних ресурсів. Його приймають обидві місцеві ради та затверджують можливість фінансування у відповідних місцевих бюджетах;
- по-друге, укласти **договір** (між надавачем та отримувачем трансферту), прописати всі умови використання коштів, порядок їх передачі (суму, строк), звітування про використання тощо;

- по-третє, внести зміни до розписів місцевих бюджетів, передбачити відповідні доходи та видатки.

Також нагадаємо: видатки на поточні міжбюджетні трансферти слід планувати та проводити за КЕКВ 2620 «Поточні трансферти органам державного управління інших рівнів», а на капітальні трансферти — за КЕКВ 3220 «Капітальні трансферти органам державного управління інших рівнів». Свого часу на цьому наголошували фахівці Державної казначейської служби України в [листі від 29 березня 2017 року № 16-05/320-5167](#).

Відповідно до підпунктів 14.2 і 14.3 Порядку № 938 кошти трансферту Казначейство перераховує на рахунки ОМС-надавача трансферу, з яких кошти направляють на рахунки отримувача. Для реєстрації зобов'язань у такому разі достатньо договору та реєстру бюджетних зобов'язань, реєстру фінансових зобов'язань. Перерахування коштів з рахунка надавача трансферту на рахунок отримувача проводиться за платіжною інструкцією ОМС-надавача.

Суттєво: безпосередньо отримувачем трансферту є відповідний місцевий бюджет, а не конкретна місцева рада (в особі виконавчого органу).

Кошти трансферту спочатку потрапляють на котловий рахунок місцевого бюджету-отримувача, а звідти — на рахунки головних розпорядників бюджетних коштів (ОМС). Таким чином, для останніх ці кошти фактично є звичайними бюджетними асигнуваннями.

Відповідно до *Порядку застосування Плану рахунків* для обліку міжбюджетних трансфертів ОМС-надавач має застосовувати:

- субрахунок 2314 «Інші рахунки в Казначействі» — для обліку коштів, виділених з бюджету розпоряднику для подальшого їх розподілу та перерахування;
- субрахунок 7512 «Трансферти» — для обліку надходжень, пов'язаних з перерахуванням сум трансфертів і коштів, отриманих для виконання цільових заходів;
- субрахунок 8511 «Витрати за необмінними операціями» — для обліку витрат, пов'язаних з наданням трансфертів.

При цьому порядок відображення цих коштів в обліку ОМС-отримувача залежить від того, чи здійснює він видатки для виконання поставлених завдань, чи передає ці кошти розпорядникам нижчого рівня. Тобто слід чітко розуміти, хто саме «освоюватиме» кошти трансферту.

Так, якщо ОМС-отримувач трансферту передає кошти розпоряднику нижчого рівня, тоді витрати в бухгалтерському обліку ОМС не відображаються. У цьому разі кошти проходять через рахунки головного розпорядника «транзитом»: Дт 2314 — Кт 7011; Дт 7011 — Кт 2314.

Якщо ж кошти трансферту «освоює» (здійснює видатки за рахунок отриманих коштів) безпосередньо ОМС-отримувач, тоді облік цих коштів і здійснених витрат слід здійснювати в загальному порядку. Тобто ці кошти слід показувати в обліку як бюджетні асигнування, отримані суб'єктом державного сектору на виконання своїх повноважень.

Приклад 4. На виконання умов договору про співробітництво селищна рада надала субвенцію міському бюджету на суму 1 000 000 грн для реконструкції будівлі ЦНАПу.

Для виконання робіт з реконструкції розпорядник нижчого рівня — ЦНАП уклав договір з підрядною організацією. Договором передбачено внесення авансу на суму 300 000 грн.

Остаточний розрахунок з підрядником проведено після прийняття виконаних робіт (на підставі підписаних Актів приймання виконаних робіт за формою № КБ-2в і Довідки за формою № КБ-3).

Зміни в характеристиці будівлі, пов'язані з її реконструкцією, відображено в Інвентарній картці обліку об'єкта основних засобів.

Облік міжбюджетного трансферу для бюджетної організації

№ з/п	Зміст операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн	№ МО
		дебет	кредит		
Селищна рада — надавач трансферту					
1	Отримано кошти для перерахування субвенції	2 314	7 512	1 000 000	2
2	Перераховано субвенцію до міського бюджету	8 511	2 314	1 000 000	2
Міська рада — головний розпорядник — отримувач трансферту					
1	Отримано кошти субвенції для передачі розпоряднику нижчого рівня	2 314	7 011	1 000 000	2
2	Перераховано кошти на реєстраційний рахунок розпорядника нижчого рівня	7 011	2 314	1 000 000	2
ЦНАП — розпорядник нижчого рівня					
1	Отримано асигнування на реконструкцію будівлі	2 313	5 411	1 000 000	2
2	Перераховано аванс підрядній організації	2 113	2 313	300 000	2, 4
3	Виконано роботи з реконструкції будівлі	1 311	6 211	1 000 000	6
4	Зменшено суму заборгованості перед підрядником на суму сплаченого авансу	6 211	2 113	300 000	4, 6
5	Проведено остаточний розрахунок з підрядною організацією	6 211	2 313	1 000 000	2, 6
6	Збільшено первісну вартість будівлі у зв'язку з реконструкцією	1 013	1 311	1 000 000	17
	Одночасно збільшено внесений капітал	5 411	5 111	1 000 000	17

Інша річ, якщо кошти міжбюджетного трансферу освоюватиме не розпорядник бюджетних коштів, а одержувач — КП/КУ. У такому разі ОМС-отримувач трансферту має показати в бухобліку отримання бюджетних асигнувань, а також витрати за необмінними операціями (субрахунок 8511).

Приклад 5. На виконання умов договору про співробітництво сільська рада надала субвенцію міському бюджету на суму 296 000 грн для фінансування КП «Комунсервіс».

Міська рада перерахувала отримані кошти на рахунок КП, відкритий в органах Казначейства.

Облік міжбюджетного трансферту для КП

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція субрахунків		Сума, грн	№ МО
		дебет	кредит		
Сільська рада — надавач трансферту					
1	Отримано кошти для перерахування субвенції	2 314	7 512	296 000	2
2	Перераховано субвенцію до міського бюджету	8 511	2 314	296 000	2
Міська рада — головний розпорядник — отримувач трансферту					
1	Отримано кошти субвенції для передачі КП	2 313	7 011	296 000	2
2	Перераховано кошти на рахунок одержувача бюджетних коштів — КП	8 511	2 313	296 000	2

УКРАЇНА
Н-СЬКА МІСЬКА РАДА
Р І Ш Е Н Н Я

ДАТА

НАСЕЛЕНИЙ ПУНКТ

№ _____

**Про створення Спільного комунального підприємства
«Чисте місто» Н-ської міської ради, М-ської міської ради
та Р-ської міської ради Х району Х області**

Відповідно до пункту 30 частини 1 статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», статей 62–63 Господарського кодексу України, статті 13 Закону України «Про співробітництво територіальних громад», з метою забезпечення належного управління відходами, які накопичуються на території Н-ської міської ради, М-ської міської ради та Р-ської міської ради, міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Договір про співробітництво Н-ської міської, М-ської міської, Р-ської міської територіальних громад Х району Х області у формі утворення Спільного (корпоративного) комерційного комунального підприємства «Чисте місто» Н-ської міської ради, М-ської міської ради та Р-ської міської ради Х району Х області (Додаток 1).

2. Створити Спільне (корпоративне) комерційне комунальне підприємство «Чисте місто» Н-ської міської ради, М-ської міської ради та Р-ської міської ради Х району Х області зі встановленням скороченого найменування юридичної особи українською мовою: СКП «Чисте місто» (далі — Підприємство).

3. Визначити, що організаційно-правовою формою Підприємства є спільне (корпоративне) комерційне комунальне підприємство.

4. Визначити такий розподіл часток співвласників Підприємства:

- частка Н-ської міської ради становить 40 %;
- частка М-ської міської ради становить 30 %;
- частка Р-ської міської ради становить 30 %.

5. Затвердити Статут Спільного (корпоративного) комерційного комунального підприємства «Чисте місто» Н-ської міської ради, М-ської міської ради та Р-ської міської ради Х району Х області (Додаток 2).

6. Визначити адресу місцезнаходження Підприємства: АДРЕСА.

7. Сформувати статутний капітал Підприємства грошовими коштами в розмірі: _____ гривень 00 копійок, з яких внесок Н-ської міської ради становить _____ гривень 00 копійок, М-ської міської ради становить _____ гривень 00 копійок і Р-ської міської ради становить _____ гривень 00 копійок.

8. _____ (назва місцевого фінансового органу) передбачити кошти на фінансування внеску до статутного капіталу Підприємства в межах можливостей бюджету Н-ської міської територіальної громади.

9. Уповноважити _____ міського голову забезпечити проведення державної реєстрації Підприємства.

10. _____ (назва місцевого фінансового органу) забезпечити завершення формування (внесення) статутного капіталу Підприємства протягом року з моменту його державної реєстрації.

11. _____ (назва виконавчого органу Н-ської міської ради) визначити органом, до сфери управління якого належить Підприємство.

12. _____ (назва виконавчого органу М-ської міської ради) та _____ (назва виконавчого органу Р-ської міської ради) визначити органами, які відповідатимуть за координацію з визначеним Органом управління з питань діяльності цього Підприємства.

13. Протягом місяця створити Наглядову раду Підприємства.

14. Контроль за виконанням цього рішення залишаю за собою.

Міський голова _____

ДОГОВІР
ПРО СПІВРОБІТНИЦТВО ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД
У ФОРМІ УТВОРЕННЯ СПІЛЬНОГО КОМУНАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВ

_____ року
(місце укладення)

N-ська міська територіальна громада через N-ську міську раду X району X області в особі N-ського міського голови _____, яка надалі іменується Сторона-1,

M-ська міська територіальна громада через M-ську міську раду X району X області в особі M-ського міського голови _____, яка надалі іменується Сторона-2,

P-ська міська територіальна громада через P-ську міську раду X району X області в особі P-ського міського голови _____, яка надалі іменується Сторона-3,

а разом іменуються Сторони або суб'єкти співробітництва, уклали цей Договір про таке.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Сторони згідно зі статтею 13 Закону України «Про співробітництво територіальних громад» підготували цей Договір з дотриманням порядку, передбаченого статтями 5–9 цього Закону.

1.2. Підписанням цього Договору Сторони підтверджують, що інтересам кожної з них відповідає спільне й узгоджене співробітництво у формі утворення суб'єктами співробітництва спільного комунального підприємства.

1.3. У процесі співробітництва Сторони зобов'язуються визначати свої взаємовідносини на принципах законності, добровільності, рівноправності, прозорості і відкритості, взаємної вигоди і відповідальності за результати співробітництва.

2. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ

2.1. Відповідно до законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про співробітництво територіальних громад», «Про управління відходами», з метою реалізації спільного інфраструктурного проекту і виконання функцій, що становлять спільний інтерес, Сторони домовилися утворити Спільне (корпоративне) комерційне комунальне підприємство «Чисте місто» N-ської міської ради, M-ської міської ради та P-ської міської ради X району X області зі встановленням скороченого найменування юридичної особи українською мовою: СКП «Чисте місто» (далі — Об'єкт) і спільно його утримувати.

2.2. Сторони визначили, що:

2.2.1. організаційно-правовою формою Об'єкта є спільне корпоративне комерційне підприємство;

2.2.2. місцезнаходженням Об'єкта є: _____;

2.2.3. сферою діяльності Об'єкта є: збирання, купівля, зберігання, перевезення, відновлення та/або видалення відходів відповідно до законодавства, які утворюються та накопичуються на території суб'єктів співробітництва;

2.2.4. етапами утворення Об'єкта є:

– здійснення реєстраційних дій Об'єкта;

– створення Наглядової ради Об'єкта, затвердження Положення про Наглядову раду та її склад;

– обрання (призначення) керівника Об'єкта (Директор), укладення з ним контракту;

– формування штатного розпису;

– формування статутного фонду;

– закупівля необхідного обладнання, ремонтні роботи тощо;

– затвердження тарифів на послуги, які надаватимуться Об'єктом;

– початок роботи Об'єкта;

2.2.5. здійснення повноважень щодо управління Об'єктом і відповідальність за результати його діяльності покладається на Сторону-1.

3. УПРАВЛІННЯ ОБ'ЄКТОМ

3.1. Управління Об'єктом здійснюється відповідно до його установчих документів.

3.2. Керівництво господарською діяльністю Об'єкта здійснюється Директором Об'єкта, який обирається та призначається на посаду рішенням Наглядової ради Об'єкта. Директор звільняється з посади за розпорядженням Н-ського міського голови.

3.3. Органи управління Об'єкта:

– Вищий орган управління в особі Засновників: Н-ської міської ради, М-ської міської ради та Р-ської міської ради Х району Х області;

– Орган управління — ____ (назва виконавчого органу Н-ської міської ради), який визначається спільним рішенням суб'єктів співробітництва;

– Наглядова рада, яка є вищим контрольно-наглядовим органом Об'єкта та складається з представників Засновників у пропорційному співвідношенні. Кожен Засновник самостійно визначає представника згідно із законодавством і своїм положенням (Статутом). Члени Наглядової ради в складі не менше як шести осіб (по два представники від кожного Засновника) призначаються Засновниками на три роки.

3.4. З метою ефективної та оперативної комунікації Сторін співробітництва в процесі реалізації цього Договору ____ (назва виконавчого органу М-ської міської ради) і ____ (назва виконавчого органу Р-ської міської ради) визначаються органами, які відповідатимуть за координацію з Органом управління з питань діяльності Об'єкта.

3.5. Порядок утворення Органів управління Об'єктом, припинення та організації діяльності визначається Статутом та нормативно-правовими актами Сторін співробітництва.

4. ФІНАНСУВАННЯ (УТРИМАННЯ) ОБ'ЄКТА

4.1. Фінансування (утримання) Об'єкта здійснюється відповідно до вимог Бюджетного кодексу України за рахунок коштів місцевих бюджетів Сторін, обсяг яких становить:

для Сторони-1 _____;

для Сторони-2 _____;

для Сторони-3 _____.

4.2. Сторони домовилися про такий розподіл часток Об'єкта:

– частка Н-ської міської ради становить 40 %;

– частка М-ської міської ради становить 30 %;

– частка Р-ської міської ради становить 30 %.

4.3. Розпорядником коштів Об'єкта є Сторона-1. Кошти Сторони-2 та Сторони-3 передаються Стороні-1 для виконання завдань, визначених у пункті 2.1 цього Договору.

4.4. Збитки, дефіцит коштів, пов'язані з діяльністю Об'єкта, відшкодовуються пропорційно до частки суб'єкта співробітництва.

4.5. Доходи, отримані в результаті діяльності Об'єкта, розподіляються пропорційно до частки суб'єкта співробітництва.

5. ПРИПИНЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОБ'ЄКТА

5.1. Об'єкт припиняє свою діяльність з підстав та в порядку, передбачених законодавством України.

5.2. Майно, що залишилося внаслідок припинення діяльності Об'єкта, підлягає розподілу між учасниками співробітництва пропорційно до частки суб'єкта співробітництва.

5.3. Майно, передане в господарське відання, повертається його власнику в порядку, встановленому законодавством.

6. ПОРЯДОК НАБРАННЯ ЧИННОСТІ ДОГОВОРУ, ВНЕСЕННЯ ЗМІН ТА/АБО ДОПОВНЕНЬ ДО ДОГОВОРУ

6.1. Цей Договір набирає чинності з ____.

6.2. Зміни та/або доповнення до цього Договору допускаються лише за взаємною згодою Сторін і оформляються додатковим договором, який є невід'ємною частиною цього Договору.

6.3. Внесення змін та/або доповнень до цього Договору здійснюється в тому ж порядку, як і його укладення, окрім випадків приєднання до цього Договору, що здійснюється в порядку, визначеному в статті 9-2 Закону України «Про співробітництво територіальних громад».

7. ПРИПИНЕННЯ ДОГОВОРУ

7.1. Цей Договір припиняється в разі:

7.1.1. закінчення строку його дії;

7.1.2. досягнення цілей співробітництва;

7.1.3. невиконання суб'єктами співробітництва взятих на себе зобов'язань;

7.1.4. відмови від співробітництва однієї зі Сторін відповідно до умов цього Договору, що унеможлиблює подальше здійснення співробітництва;

7.1.5. банкрутства утворених у межах співробітництва підприємств, установ та організацій комунальної форми власності;

7.1.6. нездійснення співробітництва протягом року з дня набрання чинності цим Договором;

7.1.7. прийняття судом рішення про припинення співробітництва.

7.2. Припинення співробітництва здійснюється за згодою Сторін у порядку, визначеному Законом України «Про співробітництво територіальних громад», і не повинно спричиняти зменшення обсягу та погіршення якості надання відповідних послуг.

7.3. Припинення співробітництва Сторони оформляється відповідним договором у кількості примірників, що відповідає кількості Сторін Договору на дату його припинення, та один примірник додатково для Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України, кожен з яких має однакову юридичну силу.

Один примірник договору про припинення співробітництва Сторона-1 надсилає Міністерству розвитку громад, територій та інфраструктури України протягом 3 (трьох) робочих днів з дати підписання його всіма Сторонами.

7.4. Суб'єкт співробітництва має право вийти зі співробітництва за умови передачі його прав, обов'язків, частки майна Сторони-1.

8. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СТОРІН

І ПОРЯДОК РОЗВ'ЯЗАННЯ СПОРІВ

8.1. Усі спори, що виникають між Сторонами з приводу виконання умов цього Договору або пов'язані з ним, вирішуються шляхом переговорів між Сторонами, а у випадку недосягнення згоди між ними — у судовому порядку.

8.2. Сторони несуть відповідальність одна перед одною відповідно до законодавства України.

8.3. Сторона звільняється від відповідальності за порушення зобов'язань згідно із цим Договором, якщо вона доведе, що таке порушення сталося внаслідок дії непереборної сили або випадку.

8.4. У разі виникнення обставин, зазначених у пункті 8.3 цього Договору, Сторона, яка не може виконати зобов'язання, передбачені згідно із цим Договором, повідомляє іншу Сторону про настання, прогнозований термін дії та припинення вищевказаних обставин не пізніше ніж через 7 днів з дати їх настання і припинення.

Неповідомлення або несвоєчасне повідомлення про неможливість виконання Стороною зобов'язань, передбачених згідно із цим Договором, позбавляє Сторону права на звільнення від виконання своїх зобов'язань у зв'язку з виникненням обставин, зазначених у пункті 8.3 цього Договору.

9. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

9.1. Усі правовідносини, що виникають у зв'язку з виконанням цього Договору і не врегульовані ним, регулюються нормами законодавства України.

9.2. Цей Договір укладений на п'яти аркушах у кількості чотирьох примірників, що мають однакову юридичну силу, з розрахунку по одному примірнику для кожної зі Сторін та один примірник для Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України.

9.3. Сторона-1 надсилає один примірник цього Договору протягом 3 (трьох) робочих днів з дати підписання його всіма Сторонами до Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України для внесення його до Реєстру договорів про співробітництво територіальних громад.

9.4. Сторона-1 щороку до кінця I кварталу року, наступного за звітним, подає до Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України звіт про здійснення співробітництва, передбаченого цим Договором, відповідно до статті 17 Закону України «Про співробітництво територіальних громад».

10. ЮРИДИЧНІ АДРЕСИ, БАНКІВСЬКІ РЕКВІЗИТИ ТА ПІДПИСИ СТОРІН

Сторона-1:

Юридична адреса:

Банківські реквізити:

_____ голова

_____
(Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

_____
(підпис)

«__» _____ року

Сторона-2:

Юридична адреса:

Банківські реквізити:

_____ голова

_____
(Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

_____
(підпис)

«__» _____ року

Сторона-3:

Юридична адреса:

Банківські реквізити:

_____ голова

_____
(Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

_____
(підпис)

«__» _____ року

Додаток 2
до Рішення N-ської міської ради
від _____ № _____

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішеннями
N-ської міської ради від _____ № ____,
M-ської міської ради від _____ № ____,
P-ської міської ради від _____ № ____

СТАТУТ
СПІЛЬНОГО (КОРПОРАТИВНОГО) КОМЕРЦІЙНОГО
КОМУНАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА «ЧИСТЕ МІСТО»
N-СЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ, M-СЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ТА P-СЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ X РАЙОНУ X ОБЛАСТІ

м. М, 20 ____ рік

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. СПІЛЬНЕ (КОРПОРАТИВНЕ) КОМЕРЦІЙНЕ КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ЧИСТЕ МІСТО» N-СЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ, M-СЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ТА P-СЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ X РАЙОНУ X ОБЛАСТІ (далі — Підприємство) є корпоративним комерційним комунальним підприємством, заснованим рішеннями N-ської міської ради, M-ської міської ради та P-ської міської ради відповідно до статей 24, 55–62, 63, 93 Господарського кодексу України, пункту 30 частини 1 статті 26 та статті 60 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», статті 13 Закону України «Про співробітництво територіальних громад», дотримуючись вимог Договору про співробітництво територіальних громад, у формі утворення Спільного (корпоративного) комерційного комунального підприємства X району X області від _____, затвердженого рішеннями N-ської міської ради від ____ № ___, M-ської міської ради від ____ № ___ і P-ської міської ради від ____ № ___, з урахуванням приписів статей 80–84, 87–93, 169, 172, 327 Цивільного кодексу України, Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань» і керуючись Законом України «Про управління відходами».

1.2. Підприємство утворене розпорядчим актом — рішеннями N-ської міської ради від ____ № ___, M-ської міської ради від ____ № ___ та P-ської міської ради від ____ № ___ на базі відокремленої частини майна, що належить на праві комунальної власності ___ територіальній громаді та входить до сфери управління ___ ради (далі — Рада).

1.3. Підприємство є юридичною особою публічного права, утвореною спільним рішенням органів місцевого самоврядування.

1.4. Підприємство є спільним корпоративним комерційним підприємством.

1.5. Підприємство утворене на невизначений термін і може бути припинене або ліквідоване за рішенням Засновників у визначеному законодавством порядку.

1.6. Підприємство набуває статусу юридичної особи з дня державної реєстрації в установленому чинним законодавством порядку.

1.7. Підприємство володіє відокремленим майном, має самостійний баланс, рахунки в національній та іноземній валютах в установах банків, може мати печатку, бланки і штампи з власною символікою та символіку, зразки яких затверджуються за погодженням з відповідним Органом управління.

1.8. Підприємство є підпорядкованим, підзвітним і підконтрольним Засновникам, а також Органу управління.

1.9. Майно Підприємства перебуває у власності територіальних громад — засновників і закріплюється за ним на праві повного господарського відання.

1.10. Підприємство несе обов'язки та відповідальність, пов'язані з його діяльністю.

1.11. Підприємство може набувати майнові та особисті немайнові права, нести обов'язки, вчиняти правові дії відповідно до законодавства та цього Статуту, бути позивачем у суді, у тому числі у відповідних юрисдикційних органах інших держав.

1.12. За погодженням з Органом управління Підприємство має право створювати відокремлені підрозділи та виділяти їх на окремий баланс з подальшим включенням їхніх показників до своєї фінансової звітності.

1.13. Підприємство самостійно планує та здійснює свою господарську діяльність, визначає перспективи розвитку на основі завдань, встановлених Засновником та/або органом, до сфери управління якого належить Підприємство, а також попиту на виконання робіт, надання послуг, які може здійснювати Підприємство.

1.14. Підприємство може виконувати роботи та/або надавати послуги всім категоріям осіб незалежно від форми власності. Перелік та умови надання послуг визначаються Підприємством за погодженням з органом, до сфери управління якого належить Підприємство.

1.15. Підприємство не несе відповідальності за зобов'язаннями Засновників.

1.16. Повне найменування Підприємства:

українською мовою — СПІЛЬНЕ (КОРПОРАТИВНЕ) КОМЕРЦІЙНЕ КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ЧИСТЕ МІСТО» N-СЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ, M-СЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ТА P-СЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ X РАЙОНУ X ОБЛАСТІ;

англійською мовою — _____.

Скорочене найменування:

українською мовою — СКП «ЧИСТЕ МІСТО»;

англійською мовою — _____.

1.17. Адреса місцезнаходження Підприємства: _____.

1.18. Цей Статут є основним документом, що регулює діяльність Підприємства та підлягає державній реєстрації.

1.19. У своїй діяльності Підприємство керується Конституцією України та законами України, а також актами Президента України, іншими нормативними актами центральних органів виконавчої влади, цим Статутом, рішеннями Засновників і їх уповноважених органів.

1.20. Засновниками Підприємства є N-ська міська рада, M-ська міська рада та P-ська міська рада X району X області.

1.21. Підприємство здійснює свою господарську діяльність з урахуванням порядку та обмежень, встановлених Засновниками та Органом управління, до сфери управління якого воно належить, діє на принципах повного господарського розрахунку, веде бухгалтерський облік, статистичну звітність у порядку, встановленому законодавством України, набуває майнових та особистих немайнових прав, несе відповідні обов'язки, укладає угоди (договори, контракти) з юридичними та фізичними особами як в Україні, так і за її межами у встановленому законодавством порядку, виступає позивачем, відповідачем та третьою особою в господарському, цивільному, адміністративному, кримінальному та третейському суді від свого імені, має закріплене майно, поточний та інші рахунки в установах банків, казначейства, печатки з власним найменуванням, штампи, затверджені в установленому порядку, фірмовий знак чи знак обслуговування, бланки з власними реквізитами та інші атрибути.

1.22. N-ська міська рада є розпорядником коштів Підприємства. Решта Засновників передають відповідні ресурси на утримання Підприємства на підставі Договору про співробітництво територіальних громад у формі утворення спільної комунальної установи.

1.23. Підприємство планує свою діяльність та визначає перспективи розвитку, виходячи з планів Органу управління та попиту на виконання робіт, послуг, а також продукцію яку виготовляє Підприємство.

1.24. Підприємство реалізує свою продукцію, виконує роботи та надає послуги за цінами й тарифами, затвердженими / погодженими Органом управління, на підставі підписаних договорів, а у випадках, визначених законодавством, — за державними розцінками.

1.25. У встановленому законом порядку, за погодженням із Засновником та Органом управління Підприємство може входити до асоціацій, корпорацій, консорціумів та інших об'єднань підприємств, у тому числі за участю іноземних юридичних осіб.

2. МЕТА (ЦІЛІ) ТА НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ

2.1. Метою діяльності Підприємства є збирання, купівля, зберігання, перевезення, відновлення та/або видалення відходів відповідно до законодавства.

2.2. Предмет діяльності Підприємства:

2.2.1. дослідження і розробки, окремі заходи розвитку з реалізації державних (регіональних) програм;

2.2.2. вивезення твердих побутових, рідких, харчових і великогабаритних відходів;

2.2.3. вивезення будівельних і промислових відходів; знешкодження відходів;

2.2.4. експлуатація зливних станцій і пересувних пунктів користування;

2.2.5. будівництво та експлуатація полігонів твердих побутових та інших відходів, звалищ;

2.2.6. сортування, утилізація відходів та їх реалізація;

2.2.7. збір, переробка та реалізація вторинної сировини;

2.2.8. виробництво, придбання, реалізація, ремонт й обслуговування технологічного обладнання для збору, перероблення, утилізації вторинної сировини, відходів виробництва, побутових відходів та сміття;

2.2.9. оброблення металевих відходів і брухту, а також металевих виробів, уживаних або неживаних, з метою отримання вторинної сировини: подрібнення механічним способом металевих предметів, що вийшли з ладу, старих автомобілів, пральних машин, велосипедів тощо з подальшим сортуванням і сепарацією;

2.2.10. подрібнення механічними способами громіздких металевих предметів, наприклад залізничних вагонів, транспортних засобів, інших металевих відходів, що вийшли з використання;

2.2.11. інші способи механічного оброблення, а саме різання та пресування для зменшення об'єму;

2.2.12. виробництво нового металу або нової готової продукції з вторинної сировини, отриманої від власного або невідомого виробництва;

2.2.13. оптова торгівля відходами та брухтом, включаючи збирання, сортування, пакування, розподілення тощо, без оброблення та промислового перероблення;

2.2.14. знищення уживаних товарів, наприклад холодильників, знешкодження небезпечних відходів;

2.2.15. оброблення неметалевих відходів і брухту, а також неметалевих виробів, уживаних або неживаних, з метою отримання вторинної сировини; утилізація гуми, відпрацьованих покришок; сортування й

пресування пластмас у таблетки для одержування вторинної сировини, придатної для виготовлення труб, квіткових горщиків, піддонів тощо; перероблення (очищення, плавлення, подрібнення) відходів пластмас і гуми на гранули; отримання хімікатів з хімічних відходів; подрібнення, очищення та сортування скла та інших відходів для отримання вторинної сировини, у тому числі механічне подрібнення відходів будівництва, у тому числі деревини, асфальту тощо; перероблення відпрацьованих олій і харчових жирів у вторинну сировину для виробництва кормів для тварин; перероблення інших відходів і залишків харчових продуктів у вторинну сировину;

2.2.16. виробництво нових готових виробів з вторинної сировини, отриманої від власного або невідомого виробництва, наприклад пряжі з коччя, виробництво паперової маси з паперових відходів або наварювання покришок;

2.2.17. оброблення відходів виробництва харчових продуктів для виробництва харчових продуктів, у тому числі кормів для тварин;

2.2.18. оброблення відходів боєнь для виробництва кормів для тварин;

2.2.19. виробництво компосту;

2.2.20. оптова торгівля неметалевими відходами та брухтом, у тому числі збирання, сортування, фасування тощо без вторинного перероблення;

2.2.21. спалювання, вивезення на звалище, захоронення відходів;

2.2.22. оброблення відходів шляхом компостування рослинних продуктів для видалення та отримання похідного продукту (компосту);

2.2.23. оброблення відходів; оброблення відповідним механічним або хімічним способом відходів та брухту, що були або не були у використанні, з метою їх утилізації (використання відходів як вторинних матеріальних чи енергетичних ресурсів);

2.2.24. виробництво нових готових виробів з вторинної сировини;

2.2.25. оптова торгівля відходами й брухтом, у тому числі збирання, сортування, сепарація, демонтаж відпрацьованих виробів з автомобілів для відбору деталей, що можуть бути використані повторно, приведення в робочий стан, складування та постачання;

2.2.26. оброблення відходів з метою знищення і для вторинного використання в промисловому технологічному процесі;

2.2.27. оптова торгівля (купівля і продаж) металевими й неметалевими відходами і брухтом, матеріалами для вторинного перероблення, включаючи їх збирання, сортування, сепарацію, зберігання, фасування, але без вторинного перероблення, а також демонтаж відпрацьованих виробів для отримання деталей, які можуть бути використані повторно (відходи, що купуються й продаються, мають залишкову вартість);

2.2.28. заготівля, переробка, металургійна переробка металобрухту кольорових і чорних металів;

2.2.29. розуконплектування автомобілів, що вичерпали свій ресурс, включаючи оптову торгівлю побитими автомобілями; продаж деталей побитих автомобілів приватним особам і професійним користувачам;

2.2.30. розрізання транспортних засобів механічним способом;

2.2.31. збирання й оброблення побутових і промислових відходів;

2.2.32. прибирання сміття, боротьба із забрудненням та подібні види діяльності;

2.2.33. прибирання та видалення сміття, що збирається в урнах у громадських місцях;

2.2.34. замітання і поливання доріг, скверів, ринків, господарських садів, парків, стоянок транспорту тощо;

2.2.35. прибирання снігу й криги на шляхах і злітно-посадкових смугах, посипання сіллю й піском;

2.2.36. знезаражування ґрунтів і забруднених підземних вод за допомогою механічних, хімічних або біологічних засобів на місці або з вивезенням;

2.2.37. знезаражування та очищення поверхневих вод унаслідок випадкового забруднення шляхом видалення забруднювальних речовин або застосування хімікатів;

2.2.38. інші спеціалізовані види діяльності з боротьби із забрудненням, не віднесені до інших групувань;

2.2.39. додержання екологічних нормативів з питань використання та охорони земель;

2.2.40. дослідження і розробки в галузі технічних наук;

2.2.41. розбирання та знесення будівель; земляні роботи;

2.2.42. збирання безпечних твердих побутових і промислових відходів у місцях їх накопичення, сміттєвих контейнерах, ємностях тощо та змішаних відновлюваних матеріалів;

2.2.43. збирання сміття з урн у громадських місцях;

- 2.2.44. збирання будівельних відходів і відходів розбирання будівель;
- 2.2.45. збирання та видалення сміття, такого як щітки та щєбінь;
- 2.2.46. збирання відходів текстильного виробництва;
- 2.2.47. діяльність з вивезення безпечних відходів у місця їх перероблення;
- 2.2.48. збирання небезпечних відходів;
- 2.2.49. діяльність станцій з перероблення небезпечних відходів;
- 2.2.50. інша діяльність щодо поводження з відходами;
- 2.2.51. оброблення та очищення заражених будівель, місць видобування, ґрунту, підземних вод (наприклад, видалення азбесту);
- 2.2.52. оброблення неметалевих відходів і брухту;
- 2.2.53. перероблення металевих і неметалевих відходів і брухту у вторинну сировину;
- 2.2.54. відокремлення та сортування вторинної сировини від нешкідливих відходів (наприклад, сміття);
- 2.2.55. відокремлення та сортування змішаної вторинної сировини;
- 2.2.56. механічне подрібнення металевих уламків старих автомобілів, пральних машин, велосипедів тощо;
- 2.2.57. процеси фізичного або хімічного перероблення матеріалів, речовин або компонентів з метою випуску нової продукції;
- 2.2.58. поводження (у тому числі збирання, оброблення та розміщення) з будь-якими відходами, такими як тверді або нетверді промислові та побутові відходи, а також розчищення забруднених ділянок;
- 2.2.59. збирання, оброблення та видалення відходів. Це також включає місцеві перевезення відходів та експлуатацію засобів утилізації відходів (тобто одержування з відходів відсортованих відновлюваних матеріалів);
- 2.2.60. забирання побутових і промислових відходів у місцях їх накопичення, сміттєвих контейнерах, ємностях тощо;
- 2.2.61. подрібнення, очищення та сортування інших відходів, таких як будівельне сміття, з метою одержування вторинної сировини;
- 2.2.62. оброблення неметалевих відходів та брухту;
- 2.2.63. оброблення відходів та брухту, що були або не були у використанні, з метою їх утилізації;
- 2.2.64. виробництво нових готових виробів з вторинної сировини;
- 2.2.65. оптова торгівля відходами й брухтом;
- 2.2.66. оброблення металевих відходів і брухту;
- 2.2.67. розбирання або злам будівель і споруд;
- 2.2.68. інженерний дизайн (тобто застосування законів і принципів інженерії в конструюванні машин, доборі матеріалів, інструментів, структур, процесів і систем) і консультування у сфері проєктів будівництва інженерних споруд, гідротехнічних споруд і транспортного будівництва;
- 2.2.69. добування каменю та дробування відкритим способом;
- 2.2.70. відновлення відсортованих відходів;
- 2.2.71. відбій і дроблення декоративного та будівельного каменю;
- 2.2.72. оброблення та видалення відходів; збирання відходів; відновлення відсортованих матеріалів; роздрібна торгівля в неспеціалізованих магазинах;
- 2.2.73. інші види торгівлі в неспеціалізованих магазинах;
- 2.2.74. неспеціалізована оптова торгівля;
- 2.2.75. знесення та підготовчі роботи на будівельних майданчиках;
- 2.2.76. інші спеціалізовані будівельні роботи;
- 2.2.77. розбирання або знесення будівель і споруд;
- 2.2.78. Підприємство може здійснювати інші види діяльності згідно з класифікацією видів економічної діяльності, не заборонені чинним законодавством України.

3. ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Підприємство:

3.1.1. Види діяльності Підприємства, у тому числі ті, які підлягають ліцензуванню, визначаються за рішенням органу, до сфери управління якого входить Підприємство. Види діяльності, які підлягають ліцензуванню чи передбачають отримання інших документів дозвільного характеру, Підприємство здійснює винятково після отримання відповідних ліцензій і дозволів у порядку, передбаченому чинним законодавством України.

3.1.2. На впровадження заходів з реконструкції, а також на будівництво об'єктів соціального призначення Підприємству за рішенням органу, до сфери управління якого входить Підприємство, чи його Засновника можуть надаватися цільові фінансові кошти.

3.1.3. Можливість здійснювати зовнішньоекономічну діяльність реалізується за рішенням органу, до сфери управління якого входить Підприємство, у порядку, передбаченому чинним законодавством України.

3.2. Підприємство має право:

3.2.1. в організаційно-правовій сфері:

1) створювати у встановленому порядку й застосовувати власну документацію, вести діловодство, у тому числі спеціального призначення, відповідно до нормативних актів;

2) за погодженням з органом, до сфери управління якого входить Підприємство, розробляти символіку Підприємства, наносити її на транспортні засоби, формений одяг, рекламну продукцію тощо;

3) організовувати, фінансувати й проводити всі види технічного та професійного навчання, перепідготовки й підвищення кваліфікації персоналу;

4) здійснювати будівництво, реконструкцію, а також капітальний ремонт основних фондів Підприємства, об'єктів зв'язку та інших виробничих будівель, споруд і споруджень, а також культурно-побутове й житлове будівництво, забезпечувати розроблення та затвердження у встановленому порядку проєктних завдань, технічних проєктів і кошторисів на це будівництво, здійснювати контроль за цим будівництвом і визначати готовність закінчених будівництвом об'єктів до експлуатації;

5) у межах, визначених чинним законодавством, користуватися іншими правами, які зумовлені метою (цілями), для яких створене Підприємство;

3.2.2. у межах своєї компетенції здійснювати всі необхідні заходи, спрямовані на реалізацію мети й предмета діяльності, що передбачені цим Статутом;

3.2.3. укладати договори з юридичними та фізичними особами, у тому числі іноземними, в установленому порядку;

3.2.4. здійснювати господарську діяльність на основі господарської самостійності;

3.2.5. самостійно планувати свою діяльність і визначати перспективу робочих проєктів, у тому числі з урахуванням завдань Засновників та Органу управління;

3.2.6. користуватися банківськими кредитами в порядку, передбаченому законодавством України;

3.2.7. залучати до роботи на договірних засадах необхідних спеціалістів;

3.2.8. затверджувати в порядку, встановленому цим Статутом, структуру та штатний розпис Підприємства;

3.2.9. розробляти й затверджувати Положення про преміювання, Положення про порядок доплат і надбавок до посадових окладів працівників Підприємства (окрім керівництва Підприємства);

3.2.10. брати участь у публічних торгах, аукціонах, тендерах, процедурах державних закупівель;

3.2.11. створювати в установленому законом порядку та за згодою Органу управління свої філії, структурні підрозділи з відкриттям окремих поточних рахунків, які сприяли б виконанню поставлених перед Підприємством завдань;

3.2.12. встановлювати ціни та тарифи на окремі види робіт і послуг;

3.2.13. Підприємство може здійснювати інші права, передбачені чинним законодавством України і цим Статутом.

3.3. Підприємство зобов'язане:

3.3.1. забезпечувати своєчасну сплату податків та інших зборів (обов'язкових платежів) до бюджетів і державних цільових фондів згідно із законодавством України;

3.3.2. забезпечувати цільове та ефективне використання й збереження майна спільної власності територіальних громад — засновників та коштів;

3.3.3. створювати належні умови для праці, додержуватися вимог законодавства України про працю щодо охорони праці, техніки безпеки;

3.3.4. дотримуватися законодавства України про охорону навколишнього природного середовища та екологічну безпеку, раціональне використання та відтворення природних ресурсів. Підприємство здійснює право користування, володіння землею та іншими природними ресурсами згідно із законодавством України і метою своєї діяльності;

3.3.5. здійснювати бухгалтерський облік і ведення статистичної (іншої) звітності згідно із законодавством України;

3.3.6. звітувати в установленому порядку про свою фінансово-економічну діяльність.

4. РОЗМІР І ПОРЯДОК УТВОРЕННЯ СТАТУТНОГО КАПІТАЛУ

4.1. Статутний капітал Підприємства формується за рахунок коштів бюджету Засновників і становить _____ гривень (____ гривень 00 копійок).

4.2. Розподіл часток співвласників Підприємства визначений таким чином:

– частка Н-ської міської ради — 40 % та становить ____ гривень;

– частка М-ської міської ради — 30 % та становить ____ гривень;

– частка Р-ської міської ради — 30 % та становить ____ гривень.

4.3. Статутний капітал Підприємства підлягає сплаті (внесенню) до закінчення першого року з дня державної реєстрації Підприємства.

4.4. У разі передачі до статутного капіталу Підприємства майна чи речових прав конкретний перелік майна (прав), за рахунок якого формується статутний капітал, і його вартість зазначаються у відповідному документі.

5. МАЙНО ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ПІДПРИЄМСТВА

5.1. Підприємство відповідає за своїми зобов'язаннями належним йому майном.

5.2. Майно Підприємства перебуває в комунальній власності його Засновників і закріплюється за ним на праві господарського відання.

5.3. Господарська діяльність Підприємства може здійснюватися також на основі інших речових прав (права володіння, права користування тощо), передбачених Цивільним кодексом України.

5.4. Засновники як власники закріпленого за Підприємством на праві господарського відання майна здійснюють через відповідні ради або визначений рішенням про створення Орган управління контроль за використанням і збереженням переданого в господарське відання майна і мають право вилучати в Підприємства надлишкове майно, а також майно, що не використовується, і майно, що використовується ним не за призначенням.

5.5. Майно Підприємства відображується в його балансі або враховується в інших передбачених законом формах обліку майна.

5.6. Майно й кошти Підприємства використовуються для здійснення діяльності відповідно до законодавства України, з урахуванням обмежень для юридичних осіб відповідної форми та податкового статусу. Розподіл доходу (прибутку) Підприємства здійснюється відповідно до затвердженого фінансового плану та рішень Ради.

5.7. Підприємство може здійснювати правочини щодо майна і майнових прав, які перебувають у його власності, у господарському віданні або на праві користування, якщо такі правочини не суперечать законодавству та Статуту.

5.8. Джерелами формування коштів і майна Підприємства можуть бути:

1) кошти й майно, передані Засновниками Підприємства;

2) кошти й майно, що надходять безоплатно, як безповоротна фінансова допомога, добровільні пожертви (у тому числі від фізичних та юридичних осіб незалежно від форми власності, міжнародних організацій, програм міжнародної технічної допомоги тощо);

3) пасивні доходи;

4) дотації, субсидії або інші дозволені законодавством види платежів з державного чи місцевих бюджетів, а також з державних цільових програм / фондів;

5) благодійна допомога, гуманітарна та технічна допомога;

6) доходи від основної діяльності Підприємства;

7) інші джерела, не заборонені чинним законодавством України.

5.9. Підприємство самостійно вирішує всі питання, пов'язані з фінансуванням своєї поточної діяльності,

визначає фонди і резерви, їх розміри, порядок створювання і використання, відкриває в установі банку, який його обслуговує, рахунки для зберігання коштів, розрахунків з постачальниками, підрядниками, бюджетом, банками, кооперативами, підприємствами.

5.10. Право власності та інші речові права на майно Підприємства реалізуються у визначеному законодавством порядку з урахуванням приписів цього Статуту та рішень Засновників або органів, до сфери управління якого входить Підприємство.

5.11. Збитки Підприємства залежно від способу їх утворення підлягають покриттю з прибутку, отриманого Підприємством, шляхом отримання капітальних вкладень, дотацій з бюджетів або шляхом встановлення пільг у межах чинного законодавства.

6. ОРГАНИ УПРАВЛІННЯ Й КОНТРОЛЮ ПІДПРИЄМСТВА

6.1. Управління Підприємством здійснюється відповідно до Статуту, на основі поєднання прав власника майна (в особі його представника) щодо використання свого майна й участі в управлінні трудовим колективом.

6.2. Вищим органом управління Підприємством є Засновники в особі N-ської міської ради, M-ської міської ради та P-ської міської ради X району X області.

6.3. До компетенції Вищого органу управління належить:

- а) визначення основних напрямів діяльності Підприємства;
- б) погодження організаційної структури Підприємства;
- в) затвердження Статуту та внесення до нього змін і доповнень;
- г) прийняття рішень про припинення діяльності Підприємства та пов'язаних із цим питань;
- г) визначення порядку формування та розміру статутного капіталу Підприємства;
- д) надання дозволу на продаж або інше розпорядження майном Підприємства, що належить до основних фондів;
- е) утворення філій чи інших відокремлених підрозділів, затвердження Положення про них;
- є) затвердження річних звітів Наглядової ради Підприємства;
- ж) визначення та затвердження структури, принципів формування і розмір винагороди членів Наглядової ради Підприємства, включаючи компенсаційні пакети й додаткові блага, які вони отримують (або на отримання яких мають право) під час виконання посадових обов'язків, а також у зв'язку зі звільненням;
- з) вирішення питання щодо вчинення господарського зобов'язання Підприємства, у вчиненні якого є заінтересованість, у випадках, передбачених частиною 9 статті 78-1 Господарського кодексу України;
- и) вирішення питання щодо врегулювання конфлікту інтересів членів Наглядової ради під час здійснення ними своїх обов'язків як посадових осіб Підприємства, зокрема у випадках, коли член Наглядової ради Підприємства є особою, заінтересованою у вчиненні господарського зобов'язання;
- і) прийняття рішення про притягнення до відповідальності, застосування заходів заохочення та стягнення до членів Наглядової ради.

6.4. Повноваження з вирішення питань, передбачених підпунктами «а», «б», «в», «д» (для випадків, що не передбачають відчуження чи передачу майна в заставу та/або концесію) пункту 6.3 цього Статуту, за рішенням Засновників можуть бути передані Наглядовій раді або виконавчому органу Ради, до сфери управління якого входить Підприємство.

6.5. Повноваження з вирішення питань, передбачених підпунктами «є», «ж», «з», «и», «і» пункту 6.3 цього Статуту, за рішенням Засновників можуть бути передані виконавчому органу Ради, до сфери управління якого входить Підприємство.

6.6. Для здійснення установчих і контрольних функцій щодо діяльності Підприємства, управління переданими коштами та майном, досягнення мети його створення в установі створюється Наглядова рада.

6.7. Наглядова рада складається з представників Засновників у пропорційному співвідношенні. Кожен Засновник самостійно визначає представника згідно із законодавством і своїм положенням (Статутом).

6.8. Члени Наглядової ради в складі не менше як __ осіб (по два представники від кожного Засновника) призначаються Засновниками на три роки. У разі збільшення / зменшення кількості Засновників відповідно збільшується / зменшується кількість членів Наглядової ради. Надалі призначення членів Наглядової ради відбувається вказаними органами, організаціями чи їхніми правонаступниками або уповноваженими ними іншими органами, організаціями чи особами через кожні наступні три роки з дати створення установи.

6.9. Працівники Підприємства не можуть бути членами Наглядової ради. Директор і запрошені Наглядовою радою особи можуть брати участь у її засіданнях з правом дорадчого голосу.

6.10. Члени Наглядової ради виконують свої обов'язки до прийняття органами або організаціями, за поданням яких було призначено таких членів, рішень про їх заміну чи відсторонення, у тому числі тимчасове.

6.11. У разі виходу зі складу Наглядової ради Підприємства за власним бажанням член Наглядової ради повинен до свого звільнення письмово повідомити про це орган або організацію, за поданням якої його було призначено. У випадку прийняття рішення про його заміну чи відсторонення, у тому числі тимчасове, такі органи або організації мають одночасно прийняти рішення про призначення нових членів Наглядової ради та повідомити про це Директора, надіславши відповідне офіційне письмове повідомлення, у тому числі електронними засобами зв'язку, протягом 3 (трьох) робочих днів.

6.12. До завершення трирічного терміну виконання обов'язків членом Наглядової ради орган або організація, за поданням якої його було призначено, має прийняти рішення або про продовження терміну виконання ним обов'язків члена Наглядової ради, або про призначення іншої особи та письмово повідомити про це рішення Директора протягом 3 (трьох) робочих днів.

6.13. До повноважень і компетенцій Органу управління, до сфери управління якого віднесе Підприємство, належить:

- а) затвердження та контроль за виконанням фінансових планів Підприємства;
- б) погодження структури та штатного розпису Підприємства;
- в) координація діяльності Підприємства;
- г) внесення пропозицій Засновнику про реорганізацію та ліквідацію Підприємства, внесення змін до Статуту Підприємства;
- г) здійснення контролю за фінансово-господарською діяльністю Підприємства, цільовим й ефективним використанням бюджетних коштів у разі надання Підприємству державної допомоги;
- д) здійснення моніторингу надання Підприємством послуг, оцінювання їх якості та оприлюднення відповідних результатів;
- е) затвердження / погодження вартості послуг, що надаються Підприємством;
- є) погодження укладання договорів на товари, роботи, послуги та кредити на загальну суму більше як _____ гривень;
- ж) здійснення інших повноважень і компетенцій, передбачених законодавством і цим Статутом.

6.14. Орган управління Підприємства приймає відповідні рішення в межах наділених повноважень і в порядку, визначеному законодавством.

6.15. Наглядова рада є вищим контрольно-наглядовим органом Підприємства, який:

- а) здійснює нагляд за управлінням майном Підприємства, додержанням мети Підприємства та його іншою поточною діяльністю;
- б) обирає та призначає Директора Підприємства;
- в) контролює та спрямовує діяльність Директора Підприємства;
- г) затверджує річні звіти Директора Підприємства;
- г) приймає рішення про притягнення до відповідальності, застосування заходів заохочення та стягнення до Директора Підприємства (окрім рішення про звільнення), пропозицій про дострокове розірвання контракту з Директором Підприємства;
- д) приймає рішення про тимчасове відсторонення Директора Підприємства від виконання обов'язків і призначає особу, яка тимчасово виконуватиме обов'язки Директора Підприємства;
- е) визначає та затверджує структуру, принципи формування і розмір винагороди Директора Підприємства, включаючи компенсаційні пакети й додаткові блага, які він отримує (або на отримання яких має право) під час виконання посадових обов'язків, а також у зв'язку зі звільненням, визначає і затверджує інші умови контракту з Директором Підприємства;
- є) погоджує проєкт стратегії, річний фінансовий план, інвестиційні плани (програми) Підприємства, звіти про їх виконання;
- ж) ініціює аудиторську перевірку та затверджує аудиторські висновки про річну фінансову звітність Підприємства за останні три роки;
- з) проводить відбір та укладає правочини щодо залучення незалежних аудиторів для перевірки річної фінансової звітності Підприємства в порядку, передбаченому рішенням _____ ради;

і) у порядку, визначеному законом, вирішує питання про вчинення господарського зобов'язання Підприємства, у вчиненні якого є заінтересованість (окрім випадків, коли вирішення цього питання віднесено до відання іншого органу управління Підприємством згідно із цим Статутом);

ї) у випадках, передбачених законодавством, приймає рішення про залучення суб'єкта оціночної діяльності з метою проведення оцінювання господарського зобов'язання, у вчиненні якого є заінтересованість, на відповідність його умов звичайним ринковим умовам;

к) у порядку, визначеному законом, вирішує питання про вчинення господарського зобов'язання Підприємства, у вчиненні якого є заінтересованість (окрім випадків, коли вирішення цього питання віднесено до відання іншого органу управління підприємством згідно із цим Статутом);

л) погоджує організаційну структуру Підприємства, пропозиції про внесення змін до статуту Підприємства, політик, порядків і положень, якими регулюються питання, пов'язані з господарською діяльністю Підприємства;

м) надає згоду на укладення Підприємством правочинів, грошова вартість яких дорівнює або перевищує _____ гривень (значний правочин);

н) здійснює контроль за своєчасним, достовірним і повним публічним розкриттям інформації, яка підлягає оприлюдненню Підприємством відповідно до вимог частини 8 статті 78 та статті 90 Господарського кодексу України, законодавства про обіг інформації та рішень Засновників;

о) затверджує річні звіти Директора Підприємства;

п) здійснює інші функції згідно з рішеннями Засновників.

6.16. Керівництво поточною господарською діяльністю Підприємства здійснює Директор, який обирається та призначається на посаду рішенням Наглядової ради Підприємства. Директор звільняється з посади за розпорядженням Н-ського міського голови.

6.17. Директор вирішує всі питання діяльності Підприємства, за винятком тих, що належать до компетенції Засновників як Вищого органу управління, Наглядової ради. З Директором Підприємства укладається контракт.

6.18. Директор Підприємства:

1) діє від імені Підприємства, представляє його інтереси в органах державної влади й органах місцевого самоврядування, судах, інших органах та організаціях, у відносинах з юридичними особами та громадянами;

2) самостійно вирішує питання діяльності Підприємства в межах Статуту, за винятком тих, які згідно зі Статутом віднесено до компетенції інших органів управління;

3) організовує діяльність Підприємства, спрямовану на реалізацію мети (цілей), напрямів діяльності та завдань Підприємства;

4) несе відповідальність за формування та виконання річного фінансового плану Підприємства та результати господарської діяльності Підприємства;

5) забезпечує ефективне використання та збереження закріпленого за Підприємством майна;

6) надає Наглядовій раді та/або уповноваженому Органу управління Підприємством пропозиції щодо покращення діяльності Підприємства та підвищення ефективності постачання ним послуг (товарів, робіт);

7) розглядає поточні питання діяльності Підприємства та приймає рішення про вирішення цих питань;

8) забезпечує виконання рішень Ради та Наглядової ради Підприємства, а у випадках, передбачених рішеннями Ради, також органу, до сфери управління якого входить Підприємство;

9) організовує виконання на Підприємстві приписів законів України «Про запобігання корупції», «Про доступ до публічної інформації» та інших актів законодавства в інформаційній сфері, у тому числі оприлюднення інформації згідно з приписами частини 8 статті 78 та частини 3 статті 90 Господарського кодексу України (із забезпеченням вимог законодавства про захист персональних даних);

10) організовує здійснення закупівель з урахуванням приписів законодавства про публічні закупівлі;

11) організовує облік надходжень, які отримуються (подаються на отримання) Підприємством як державна допомога суб'єктам господарювання, і забезпечує подання звітності в порядку, передбаченому Законом України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання»;

12) у разі змін у законодавстві вносить на розгляд Ради пропозиції щодо змін і доповнень до Статуту, відповідних актів Підприємства;

13) подає пропозиції щодо порядку денного засідань Ради, її виконавчого комітету або інших виконавчих органів з питань, що стосуються діяльності Підприємства;

14) розпоряджається майном і коштами Підприємства відповідно до чинного законодавства та в межах, встановлених цим Статутом, а також рішеннями Ради (Органу управління, до сфери якого належить Підприємство);

15) є уповноваженою особою роботодавця для всіх працівників Підприємства, приймає на роботу та звільняє працівників Підприємства, застосовує до працівників заходи стягнень та заохочень, здійснює інші функції роботодавця, передбачені законодавством України;

16) організовує бухгалтерський облік і звітність Підприємства;

17) розглядає пропозиції, заяви, скарги працівників Підприємства і вживає належні заходи;

18) приймає рішення про притягнення до відповідальності **осіб**, що перебувають з Підприємством у трудових відносинах;

19) за погодженням з Органом управління від імені Підприємства відкриває рахунки в установах банків;

20) видає у межах своєї компетенції накази, підписує довіреності (у тому числі й ті, що підлягають нотаріальному посвідченню), дає вказівки, обов'язкові для виконання всіма працівниками Підприємства, організує та перевіряє їх виконання;

21) виконує інші функції, що випливають із цього Статуту, рішень Ради чи інших Органів управління Підприємством та актів законодавства України.

6.19. Трудовий колектив Підприємства бере участь:

– у розробленні проєкту та затвердженні колективного договору;

– у визначенні переліку й порядку надання працівникам Підприємства соціальних пільг;

– у визначенні розмірів і видів заохочення продуктивної праці, винахідницької і раціоналізаторської діяльності;

– у порушенні клопотань про представлення працівників до місцевих та/або державних нагород.

6.20. При укладанні трудового договору (контракту, угоди) з працівниками Підприємство зобов'язане забезпечити належні й безпечні умови праці, оплату праці не нижчу від визначеного законодавством мінімального розміру, а також інші соціальні гарантії, передбачені чинним законодавством.

7. ГОСПОДАРСЬКА, ЕКОНОМІЧНА Й СОЦІАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ

7.1. Підприємство здійснює визначену цим Статутом та рішеннями Органів управління діяльність, у тому числі, але не виключно виконує державні замовлення та договори, укладені зі споживачами цих робіт, послуг і з постачальниками матеріально-технічних ресурсів.

7.2. Відносини Підприємства з іншими органами, установами, підприємствами, організаціями і фізичними особами в усіх сферах господарської діяльності здійснюються на основі договорів. Підприємство з урахуванням обмежень, встановлених цим Статутом, вільне у виборі предмета договору, визначенні зобов'язань, будь-яких інших умов господарських взаємовідносин, що не суперечать законодавству України.

7.3. Підприємство постачає послуги (товари, роботи) на умовах, що визначаються відповідним Органом управління.

7.4. Підприємство забезпечує трудові, соціальні та інші гарантії своїм працівникам відповідно до чинного законодавства, у межах наявних коштів.

7.5. Підприємство забезпечує визначену відповідно до закону кількість робочих місць для працевлаштування людей з інвалідністю, підлітків та інших верств населення, що потребують соціального захисту.

8. ОБЛІК І ЗВІТНІСТЬ

8.1. Підприємство здійснює бухгалтерський (фінансовий) облік результатів діяльності Підприємства, веде статистичну звітність результатів своєї діяльності з урахуванням рішень Ради та/або уповноваженого Органу управління.

9. ПОРЯДОК РОЗПОДІЛУ ПРИБУТКІВ І ЗБИТКІВ

9.1. Прибуток Підприємства визначається шляхом коригування (збільшення або зменшення) фінансового результату до оподаткування (прибутку або збитку), визначеного у фінансовій звітності Підприємства відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності, на різниці, які виникають відповідно до положень Податкового кодексу України згідно з фінансовим планом.

9.2. Для цілей оподаткування законом (або іншими нормативним документом) може встановлюватися спеціальний порядок визначення доходу як об'єкта оподаткування.

10. ПРИПИНЕННЯ ПІДПРИЄМСТВА

10.1. Припинення Підприємства здійснюється відповідно до Господарського та Цивільного кодексів України, законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців», шляхом його реорганізації (злиття, приєднання, поділу, перетворення) або ліквідації.

10.2. Реорганізація або ліквідація Підприємства здійснюється за рішенням Засновників.

10.3. Підприємство ліквідується за ініціативою Засновників, а також:

- у разі досягнення мети, заради якої його було створено;
- у разі визнання його в установленому порядку банкрутом, окрім випадків, передбачених законом;
- у разі скасування його державної реєстрації;
- за рішенням суду.

10.4. Підприємство вважається таким, що припинилося, з дня внесення до Єдиного державного реєстру відповідного запису про припинення його діяльності.

10.5. Ліквідація Підприємства провадиться призначеною Засновниками ліквідаційною комісією, а у випадках ліквідації Підприємства за рішенням суду — ліквідаційною комісією, призначеною цим органом.

10.6. При реорганізації і ліквідації Підприємства його працівникам гарантується дотримання їхніх прав та інтересів відповідно до трудового законодавства України.

11. ПОРЯДОК ВНЕСЕННЯ ЗМІН І ДОПОВНЕНЬ ДО СТАТУТУ

11.1. Пропозиції про внесення змін до Статуту Підприємства можуть надходити від Засновників, Органів управління Підприємства.

11.2. Зміни до Статуту приймаються винятково на підставі рішення Засновників.

11.3. Зміни до Статуту підлягають державній реєстрації у встановленому законодавством порядку.

КОНТРАКТ

**з директором Спільного комунального підприємства «Чисте місто» Н-ської міської ради,
М-ської міської ради та Р-ської міської ради Х району Х області**

ДАТА

НАСЕЛЕНИЙ ПУНКТ

Наглядова рада Спільного (корпоративного) комерційного комунального підприємства «Чисте місто» Н-ської міської ради, М-ської міської ради та Р-ської міської ради Х району Х області (ЄДРПОУ _____), на яку покладено функції з прийняття на посаду Директора Спільного (корпоративного) комерційного комунального підприємства «Чисте місто» Н-ської міської ради, М-ської міської ради та Р-ської міської ради Х району Х області, в особі голови Наглядової ради П. І. Б., з однієї сторони,

та громадянин(ка) П. І. Б., іменованій(на) надалі Директор, з другої сторони, уклали цей Контракт про таке:

П. І. Б. призначається на посаду Директора Спільного (корпоративного) комерційного комунального підприємства «Чисте місто» Н-ської міської ради, М-ської міської ради та Р-ської міської ради Х району Х області (далі – Директор) строком з _____ по _____ року.

І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. За цим Контрактом Директор зобов'язується безпосередньо здійснювати поточне управління (керівництво) Підприємством, забезпечувати його високоприбуткову діяльність, ефективне використання і збереження закріпленого за Підприємством комунального майна, а Наглядова рада зобов'язується створювати належні умови для матеріального забезпечення й організації праці Директора.

1.2. На підставі Контракту виникають трудові відносини між Директором Підприємства та Наглядовою радою цього Підприємства.

1.3. Директор, який уклав цей Контракт, є повноважним представником Підприємства під час реалізації повноважень, функцій, обов'язків Підприємства, передбачених актами законодавства, Статутом Підприємства, іншими нормативними документами.

1.4. Директор діє на засадах єдиноначальності.

1.5. Директор підзвітний Наглядовій раді та Органу управління майном у межах, встановлених законодавством, Статутом Підприємства та цим Контрактом.

2. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН

2.1. Директор здійснює поточне (оперативне) керівництво Підприємством, організовує його виробничо-господарську, соціально-побутову та іншу діяльність, забезпечує виконання завдань Підприємства, передбачених законодавством, Статутом Підприємства та цим Контрактом.

2.2. Директор зобов'язується забезпечити виконання показників ефективності використання комунального майна.

2.3. Директор щорічно подає Наглядовій раді, з якою укладено цей Контракт, звіт про результати фінансово-господарської діяльності за встановленою формою.

2.4. Наглядова рада має право вимагати від Директора достроковий звіт про його дії, якщо останній допустив невиконання чи неналежне виконання своїх обов'язків щодо управління та розпорядження майном Підприємства.

2.5. Наглядова рада Підприємства:

2.5.1. звільняє Директора в разі закінчення Контракту, достроково на вимогу Директора, а також у випадку порушень законодавства та умов Контракту;

2.5.2. здійснює контроль за ефективністю використання і збереження закріпленого за Підприємством майна.

2.6. Директору належать закріплені за ним повноваження і права, які поширюються на Підприємство законодавчими та іншими нормативними актами, а також передбачені Статутом Підприємства та цим Контрактом.

- 2.7. Директор має право:
- 2.7.1. діяти від імені Підприємства, представляти його на всіх підприємствах, в установах та організаціях;
  - 2.7.2. укладати господарські та інші угоди;
  - 2.7.3. видавати доручення;
  - 2.7.4. відкривати рахунки в банках;
  - 2.7.5. користуватися правом розпорядження коштами Підприємства, накладати на працівників стягнення відповідно до законодавства;
  - 2.7.6. у межах своєї компетенції видавати накази та інші акти, давати вказівки, обов'язкові для всіх підрозділів і працівників Підприємства;
  - 2.7.7. вирішувати інші питання, віднесені законодавством, Органом управління майном, Статутом Підприємства й цим Контрактом до компетенції Директора.
- 2.8. Директор укладає трудові договори з працівниками Підприємства відповідно до чинного законодавства.
- 2.9. Директор зобов'язаний ужити заходів для створення в кожному структурному підрозділі й на кожному робочому місці умов праці відповідно до вимог нормативних актів, а також забезпечити дотримання прав працівників, гарантованих законодавством про охорону праці.
- 2.10. Під час укладення трудових договорів з працівниками Підприємства, при визначенні та забезпеченні умов їхньої праці та відпочинку Директор керується трудовим законодавством з урахуванням галузевих особливостей, передбачених Статутом Підприємства, генеральною та галузевими угодами, колективним договором і фінансовими можливостями Підприємства.

3. УМОВИ МАТЕРІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИРЕКТОРА

- 3.1. За виконання обов'язків, передбачених цим Контрактом, Директору нараховується заробітна плата за рахунок частки доходу, одержаного Підприємством внаслідок його господарської діяльності, виходячи з:
- 3.1.1. встановленого йому посадового окладу розміром _____;
  - 3.1.2. встановленого йому розміру премії, але не вищого за середній відсоток по Підприємству відповідно до чинного на Підприємстві положення.
- 3.2. Обмеження в преміюванні:
- 3.2.1. у разі допущення на Підприємстві смертельного нещасного випадку з вини Підприємства премія Директору не нараховується, починаючи з місяця допущення нещасного випадку та наступні за ним три місяці;
  - 3.2.2. у разі несвоєчасного виконання завдань, визначених Контрактом, погіршення якості роботи Підприємства премії скасовуються або зменшуються за рішенням Органу управління майном.
- 3.3. Директор одноособово визначає свій трудовий розпорядок.
- 3.4. Директору надається щорічна оплачувана відпустка тривалістю ___ календарних днів. Оплата відпустки провадиться на основі його середньомісячного заробітку, обчисленого в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. У разі відпустки йому надається матеріальна допомога на оздоровлення в розмірі посадового окладу.
- 3.5. Директор визначає час і порядок використання своєї щорічної відпустки (час початку та завершення, поділу її на частини тощо), за погодженням з Наглядовою радою.

4. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СТОРІН, ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

- 4.1. У випадку невиконання чи неналежного виконання обов'язків, передбачених цим Контрактом, Сторони несуть відповідальність згідно із законодавством і цим Контрактом.
- 4.2. Спори між Сторонами вирішуються в порядку, встановленому законодавством.

5. ВНЕСЕННЯ ЗМІН І ДОПОВНЕНЬ ДО КОНТРАКТУ ТА УМОВИ ЙОГО РОЗІРВАННЯ

- 5.1. Внесення змін і доповнень до цього Контракту здійснюється шляхом підписання додаткових угод.
- 5.2. Цей Контракт розривається:
- а) після закінчення строку дії Контракту;
  - б) за згодою Сторін;
  - в) до закінчення строку дії Контракту у випадках, передбачених пунктами 5.3 і 5.4 цього Контракту;
  - г) з інших підстав, передбачених законодавством і цим Контрактом.

5.3. Директор може бути звільнений з посади, а цей Контракт розірваний з ініціативи Наглядової ради до закінчення строку його дії:

а) у разі систематичного невиконання Директором без поважних причин обов'язків, покладених на нього цим Контрактом та Статутом Підприємства завдань;

б) у разі одноразового грубого порушення Директором законодавства чи обов'язків, передбачених Контрактом, у результаті чого для Підприємства настали значні негативні наслідки (понесені збитки, виплачені штрафи тощо);

в) у разі невиконання Підприємством зобов'язань перед бюджетом і Пенсійним фондом щодо сплати податків, зборів та обов'язкових платежів, а також невиконання Підприємством зобов'язань щодо виплати заробітної плати працівникам чи недотримання графіка погашення заборгованості із заробітної плати;

г) у разі непогодження з Наглядовою радою кошторисів доходів і видатків Підприємства;

ґ) у разі несплати реструктуризованої податкової заборгованості протягом трьох місяців за наявності вини Директора;

д) за поданням службових осіб органів державного нагляду за охороною праці в разі систематичних порушень вимог чинного законодавства з питань охорони праці;

е) у разі допущення зростання обсягів простроченої кредиторської заборгованості;

є) у разі неподання щорічного звіту про результати виконання показників робіт Підприємства.

5.4. Директор може за своєю ініціативою розірвати Контракт до закінчення терміну його дії:

а) у випадку систематичного невиконання Наглядовою радою своїх обов'язків за Контрактом чи прийняття нею рішень, що обмежують чи порушують компетенцію та права Директора, втручання в його оперативно-розпорядницьку діяльність, яке може призвести або вже призвело до погіршення економічних результатів діяльності Підприємства;

б) у разі його хвороби або інвалідності, які перешкоджають виконанню обов'язків за Контрактом, та з інших поважних причин.

5.5. У разі дострокового припинення Контракту з незалежних від Директора причин йому виплачуються додаткові гарантії та компенсації, встановленні чинним законодавством.

5.6. За два місяці до закінчення терміну дії Контракту він може бути за угодою Сторін продовжений або укладений на новий чи інший термін. Якщо така угода до дня закінчення дії Контракту не буде укладена, Контракт вважається припиненим.

6. СТРОК ДІЇ ТА ІНШІ УМОВИ КОНТРАКТУ

6.1. Цей Контракт діє з «___» _____ 20__ року по «___» _____ 20__ року.

7. АДРЕСИ СТОРІН ТА ІНШІ ВІДОМОСТІ

УКРАЇНА
Н-СЬКА МІСЬКА РАДА
Р І Ш Е Н Н Я

ДАТА

НАСЕЛЕНИЙ ПУНКТ

№ _____

Про передачу комунального майна на праві господарського відання

З метою формування статутного капіталу Спільного (корпоративного) комерційного комунального підприємства «Чисте місто» Н-ської міської ради, М-ської міської ради та Р-ської міської ради Х району Х області, відповідно до статті 136 Господарського кодексу України, керуючись статтями 26, 60 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», враховуючи висновки постійної комісії з питань комунальної власності, житлово-комунального господарства, підприємництва, торгівлі, транспорту, зв'язку та сфери послуг, постійної комісії з питань планування фінансів, бюджету та соціально-економічного розвитку про прийняття об'єкта, міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Передати Спільному (корпоративному) комерційному комунальному підприємству «Чисте місто» Н-ської міської ради, М-ської міської ради та Р-ської міської ради Х району Х області (номер ЄДРПОУ _____) на праві господарського відання майно — вантажний автомобіль марки __, модель — __, рік випуску — __, реєстраційний номер — __, номер шасі (кузова, рами) — __, первинна балансова вартість — __, залишкова балансова вартість — __; знос — __ як внесок Н-ської міської ради до Статутного капіталу Спільного (корпоративного) комерційного комунального підприємства «Чисте місто» Н-ської міської ради, М-ської міської ради та Р-ської міської ради Х району Х області.

2. Спільному (корпоративному) комерційному комунальному підприємству «Чисте місто» Н-ської міської ради, М-ської міської ради та Р-ської міської ради прийняти в господарське відання майно комунальної власності територіальної громади Н-ської міської ради Х району Х області, зазначене в додатку до цього рішення, згідно з актом приймання-передачі.

3. Комісії на прийняття, введення в експлуатацію, передачу та списання основних засобів, інших необоротних матеріальних, нематеріальних активів здійснити заходи щодо передачі майна, визначеного в додатку до цього рішення.

4. Укласти зі Спільним (корпоративним) комерційним комунальним підприємством «Чисте місто» Н-ської міської ради, М-ської міської ради та Р-ської міської ради Х району Х області договір про закріплення майна комунальної власності територіальної громади Н-ської міської ради на праві господарського відання.

5. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію з питань комунальної власності, житлово-комунального господарства, підприємництва, торгівлі, транспорту, зв'язку та сфери послуг, постійну комісію з питань планування фінансів, бюджету та соціально-економічного розвитку.

Міський голова

_____

Цей посібник є першою частиною циклу публікацій, присвячених актуальним питанням співробітництва територіальних громад. У ньому представлено стислий огляд динаміки реалізації співробітництва територіальних громад в умовах воєнного стану та особливості співробітництва тих громад, у яких запроваджено військові адміністрації населених пунктів, а також проаналізовано приклади співробітництва у сфері містобудування та архітектури та з питань створення спільного комунального комерційного підприємства.

Видання розроблено консультантками Програми Ради Європи «Посилення доброго демократичного врядування і стійкості в Україні» за наслідками досліджень, проведених у 2023 році, за сприяння Полтавської обласної ради, Львівської та Херсонської обласних державних (військових) адміністрацій серед територіальних громад Львівської, Полтавської та Херсонської областей.

www.coe.int

ДІЗНАТИСЯ БІЛЬШЕ:

[Програма Ради Європи «Посилення доброго демократичного врядування і стійкості в Україні»](#)

[Офіс Ради Європи в Україні](#)

[Центр експертизи доброго врядування Ради Європи](#)

[Конгрес місцевих і регіональних влад Ради Європи](#)

Рада Європи є провідною правозахисною організацією континенту. До її складу входять 46 держав-членів, 27 з яких є членами Європейського Союзу. Усі держави-члени підписали Європейську конвенцію з прав людини — договір, спрямований на захист прав людини. Європейський суд з прав людини здійснює нагляд за виконанням Конвенції в державах-членах

